

Документ за разглеждане в заседание

A9-0223/2023

29.6.2023

*****I**
ДОКЛАД

относно предложението на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на лицата, ангажирани в участието на обществеността, от стратегически съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“) (COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Комисия по правни въпроси

Докладчик: Тимо Вьолкен

Докладчик по становището на асоциираните комисии съгласно член 57 от Правилника за дейността
Рамона Стругариу, комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Легенда на използваните знаци

- * Процедура на консултация
- *** Процедура на одобрение
- ***I Обикновена законодателна процедура (първо четене)
- ***II Обикновена законодателна процедура (второ четене)
- ***III Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения към проект на акт

Изменения в две колони, внесени от Парламента

Заличаванията се обозначават с получер курсив в лявата колона. Заместванията се обозначават с получер курсив в двете колони. Новият текст се обозначава с получер курсив в дясната колона.

В първия и втория ред на анетката на всяко изменение се посочва съответната част от текста в разглеждания проект на акт. Ако изменението се отнася до съществуващ акт, който проектът на акт има за цел да измени, анетката съдържа и трети и четвърти ред, където се посочват съответно съществуващият акт и съответната разпоредба от него.

Изменения, внесени от Парламента под формата на консолидиран текст

Новите части от текста се посочват с получер курсив. Заличените части от текста се посочват със символа ■ или се зачеркват. Заместванията се обозначават, като се посочва с получер курсив новият текст и се заличава или зачерква заместваният текст.

По изключение не се отбелязват измененията с чисто техническо естество, които се нанасят от службите с оглед изготвянето на окончателния текст.

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ .5	
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ГРАЖДАНСКИ СВОБОДИ, ПРАВОСЪДИЕ И ВЪТРЕШНИ РАБОТИ	66
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ	120
ПРОЦЕДУРА НА ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	157
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	158

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на лицата, ангажирани в участието на обществеността, от явно неоснователни или от неправомерни съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“)
(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

- като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета (COM(2022)0177),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и член 81, параграф 2, буква е) от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0161/2022),-
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид мотивираните становища, изпратени от Сената на Чешката република и от Сената на Френската република в рамките на Протокол № 2 относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност, в които се заявява, че проектът на законодателен акт не съответства на принципа на субсидиарност,
 - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 26 октомври 2022 г.¹,
 - като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид становищата на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и на комисията по култура и образование,
 - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A9-0223/2023),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. предлага актът да бъде цитиран като „Директивата на Тимо Вьолкен относно защитата на лицата, ангажирани в участието на обществеността, от явно неоснователни или неправомерни съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“)²;
 3. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст или внесе или възнамерява да внесе съществени

¹ Все още непубликувано в Официален вестник.

² Тимо Вьолкен и... водиха преговорите относно акта съответно от името на Парламента и на Съвета.

промени в това предложение;

4. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Изменение 1

Предложение за директива Позоваване 2 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

Изменение 2

Предложение за директива Съображение 2

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(2) Член 10, параграф 3 от Договора за Европейския съюз гласи, че всеки гражданин на Съюза има право да участва в демократичния живот на Съюза. Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) предвижда, *inter alia*, право на зачитане на личния и семейния живот (член 7), защита на личните данни (член 8), свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, което включва зачитане на свободата и плурализма на медиите (член 11), както и на ефективни правни средства за защита и право на справедлив съдебен процес (член 47).

(2) Член 10, параграф 3 от Договора за Европейския съюз гласи, че всеки гражданин на Съюза има право да участва в демократичния живот на Съюза. Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) предвижда, *inter alia*, право на зачитане на личния и семейния живот (член 7), защита на личните данни (член 8), свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, което включва зачитане на свободата и плурализма на медиите (член 11), **свобода на събранията и на сдруженията (член 12)**, както и на ефективни правни средства за защита и право на справедлив съдебен процес (член 47).

Изменение 3

**Предложение за директива
Съображение 3 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(3а) Правото на изразяване на мнение е основно право, което следва да се упражнява с чувство за дълг и отговорност, като се взема предвид основното право на хората да получават обективна информация, както и като се зачитат основното право на човека на защита на репутацията и защитата на личните данни и на неприкосновеността на личния живот; в случай на конфликт между тези права всяка страна следва да има достъп до съд, като се зачита принципът на справедлив съдебен процес.

Изменение 4

**Предложение за директива
Съображение 3 б (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(3б) В своята резолюция от 11 ноември 2021 г. относно укрепването на демокрацията и свободата и плурализма на медиите в Съюза Европейският парламент призова Комисията да предложи пакет от актове, както с незадължително действие, така и със задължителна сила, за справяне с нарастващия брой стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, по отношение на журналисти, НПО, представители на академичните среди и гражданското общество в Съюза. Парламентът предложи законодателни мерки в областта на

гражданскопроцесуалното и наказателнопроцесуалното право, като например механизъм за прекратяване на производството на ранен етап при неправомерни граждански дела, правото на присъждане в пълен размер на разноските, направени от ответника, и правото на обезщетение за вреди. Резолюцията от 11 ноември 2021 г. включва също така призив за подходящо обучение на съдиите и практикуващите юристи относно стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, специален фонд за предоставяне на финансова подкрепа за жертвите на такива производства и публичен регистър на съдебните решения по дела, свързани със стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Освен това Парламентът призова за преразглеждане на Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета^{1а} („Регламент Брюксел I“) и на Регламент (ЕО) № 864/2007 на Европейския парламент и на Съвета^{1б} („Регламент Рим II“) с цел предотвратяване на „туризъм с цел дело за клевета“ или „търсене на най-благоприятната правна система“.

^{1а} Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 20.12.2012 г., стр. 1).

^{1б} Регламент (ЕО) № 864/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно

*приложимото право към
извъндоговорни задължения („Рим II“)
(ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 40).*

Изменение 5

Предложение за директива Съображение 4

Текст, предложен от Комисията

(4) Целта на настоящата директива е да се **предостави защита** на физическите и юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността по въпроси от обществен интерес, **по-специално** журналистите и защитниците на правата на човека, от съдебни производства, образувани срещу тях, за да бъдат възпрени от участие на обществеността (често наричани стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността).

Изменение

(4) Целта на настоящата директива е да се **предвидят минимални правила на равнището на Съюза, за да се гарантира защитата** на физическите и юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността по въпроси от обществен интерес, **включително** журналистите, **издателите, медийните организации, лицата, сигнализиращи за нередности**, и защитниците на правата на човека, **както и организациите на гражданското общество, НПО, синдикалните организации, творците, изследователите и представителите на академичните среди**, от съдебни производства, образувани срещу тях, **както и от заплахите за такива производства**, за да бъдат възпрени от участие на обществеността (често наричани „стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“).

Изменение 6

Предложение за директива Съображение 5

Текст, предложен от Комисията

(5) Журналистите имат важна роля в

Изменение

(5) Журналистите имат важна роля в

улесняването на обществения дебат и в разпространението и приемането на информация, мнения и идеи. От съществено значение е **да им** се предостави необходимото пространство, за да допринасят за открития, свободен и честен дебат и да противодействат на дезинформацията, манипулирането на информация и намесата. Журналистите следва да могат да осъществяват ефективно дейността си, за да гарантират, че гражданите имат достъп до множество мнения в европейските демокрации.

улесняването на обществения дебат и в разпространението и приемането на информация, мнения и идеи.
Независимата професионална и отговорна журналистика, както и достъпът до плуралистична информация са основни стълбове на демокрацията. От съществено значение е **на журналистите да** се предостави необходимото пространство, за да допринасят за открития, свободен и честен дебат и да противодействат на дезинформацията, манипулирането на информация и намесата. Журналистите следва да могат да осъществяват ефективно **и без страх** дейността си, за да гарантират, че гражданите имат достъп до множество мнения в европейските демокрации.

Изменение 7

Предложение за директива Съображение 6

Текст, предложен от Комисията

(6) Разследващите журналисти по-специално играят ключова роля в борбата с организираната престъпност, корупцията и екстремизма. Работата им е свързана с особено високи рискове и те са подложени на все по-многобройни атаки и на тормоз. **Необходима е** стабилна система от гаранции, за да могат те да изпълняват решаващата си роля на пазители по въпроси от **законен** обществен интерес.

Изменение

(6) Разследващите журналисти **и медийните организации** по-специално играят ключова роля в **разкриването на и в** борбата с организираната престъпност, **злоупотребата с власт**, корупцията, **нарушенията на основните права** и екстремизма. Работата им е свързана с особено високи рискове и те са подложени на все по-многобройни атаки, **убийства, заплахи, плашване** и на тормоз. **Необходими са** стабилна система от гаранции **и защита, включително защита на физическата безопасност на разследващите журналисти**, за да могат те да изпълняват решаващата си роля на пазители по въпроси от обществен интерес **без страх от**

наказание за това, че търсят истината и информират обществеността.

Изменение 8

Предложение за директива Съображение 7

Текст, предложен от Комисията

(7) Защитниците на правата на човека също играят важна роля в европейските демокрации, особено в отстояването на основните права, демократичните ценности, социалното приобщаване, опазването на околната среда и върховенството на закона. **Те следва да могат да участват активно в обществения живот и техният глас по въпросите на политиката и в процесите на вземане на решения следва да се чува без страх от сплашване.** Защитници на правата на човека са лица или организации, ангажирани в защитата на основните права и на редица други права, като правата в областта на околната среда и на климата, правата на жените, правата на ЛГБТИК, правата на хората с малцинствен расов или етнически произход, трудовите права или религиозните свободи. **Други участници в обществения дебат, като например представители на академичната общност и изследователи, също заслужават подходяща защита.**

Изменение

(7) Защитниците на правата на човека също играят важна роля в европейските демокрации, особено в отстояването на основните права, демократичните ценности, социалното приобщаване, опазването на околната среда, **равенството между половете и върховенството на закона. Като се имат предвид политиките на Съюза в областта на околната среда и климата, следва да се обърне внимание и на закрилата на защитниците на екологичните права.** **Защитниците на правата на човека** следва да могат да участват активно в обществения живот, **да насърчават отчетността** и техният глас по въпросите на политиката и в процесите на вземане на решения следва да се чува без страх от сплашване. Защитници на правата на човека са лица или организации, ангажирани в защитата на основните права и на редица други права, като правата в областта на околната среда и на климата, правата на жените, правата на ЛГБТИК, правата на хората с малцинствен расов или етнически произход, трудовите права или религиозните свободи.

Изменение 9

**Предложение за директива
Съображение 7 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(7а) Участниците в обществения дебат, различни от журналисти, медийни организации или защитници на правата на човека, като например представителите на академичните среди, изследователите или творците, също заслужават подходяща защита. В едно демократично общество те следва да могат да изследват, преподават, учат, да развиват дейност и да общуват без страх от репресии. Представителите на академичните среди и изследователите допринасят съществено за обществения дискурс и разпространението на знания, както и създават възможност за провеждане на демократичния дебат въз основа на осведоменост и осигуряват противодействие на дезинформацията.

Изменение 10

**Предложение за директива
Съображение 9**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(9) За да се насърчава тази среда, е важно **журналистите** и **защитниците на правата на човека** да бъдат защитени от съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Подобни съдебни производства не се образуват с цел достъп до правосъдие, а за заглушаване на обществения дебат, като обикновено се използват тормоз и сплашване.

(9) За да се насърчава тази среда, е важно **физическите** и **юридическите лица** да бъдат защитени от съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Подобни съдебни производства не се образуват с цел достъп до правосъдие, а за заглушаване на обществения дебат **и за предотвратяване на разследването и на докладването на нарушения на законодателството на Съюза и на националното законодателство,**

включително на случаи на корупция или други целящи злоупотреба практики, като обикновено се използват тормоз и сплашване.

Изменение 11

Предложение за директива Съображение 10

Текст, предложен от Комисията

(10) Стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, обикновено се образуват от влиятелни субекти, например физически лица, лобистки групи, корпорации и държавни органи. Те често са свързани с неравнопоставеност на силите между страните, като ищецът има по-мощна финансова или политическа позиция от ответника. Въпреки че не е задължителен компонент на тези дела, неравнопоставеността на силите, когато е налице, значително увеличава вредните последици и възпиращия ефект на съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение

(10) Стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, обикновено се образуват от влиятелни субекти, например физически лица, лобистки групи, корпорации, **държавни служители, публично контролирани субекти, политици, съдебни органи и държавни органи, в опит да заглушат общественения дебат**. Те често са свързани с неравнопоставеност на силите между страните, като ищецът има по-мощна финансова или политическа позиция от ответника. Въпреки че не е задължителен компонент на тези дела, неравнопоставеността на силите, когато е налице, значително увеличава вредните последици и възпиращия ефект на съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение 12

Предложение за директива Съображение 11

Текст, предложен от Комисията

(11) Съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да окажат

Изменение

(11) Съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да окажат

неблагоприятно въздействие върху доверието **в журналистите и защитниците на правата** на човека и върху тяхната репутация, както и да изчерпят техните финансови и други ресурси. Поради такива производства публикуването на информация по въпрос от обществен интерес може да бъде забавено или напълно избегнато. Продължителността на процедурите и финансовият натиск могат да окажат възпиращ ефект върху **журналистите и защитниците на правата** на човека. Наличието на такива практики следователно може да има възпиращо въздействие върху тяхната работа, като допринесе за автоцензура в очакване на евентуални бъдещи съдебни производства, което води до обедняване на обществения дебат в ущърб на обществото като цяло.

неблагоприятно въздействие върху доверието **във физическите и юридическите лица, ангажирани в участието** на обществеността, и върху тяхната репутация, както и да изчерпят техните финансови и други ресурси. Поради такива производства публикуването на информация по въпрос от обществен интерес може да бъде забавено или напълно избегнато. Продължителността на процедурите и финансовият натиск могат да окажат възпиращ ефект върху **физическите и юридическите лица, ангажирани в участието** на обществеността. Наличието на такива практики следователно може да има възпиращо въздействие върху тяхната работа, като допринесе за автоцензура в очакване на евентуални бъдещи съдебни производства, което води до обедняване на обществения дебат в ущърб на обществото като цяло.

Изменение 13

Предложение за директива Съображение 12

Текст, предложен от Комисията

(12) Лицата, които са обект на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да бъдат изправени едновременно пред множество дела, образувани понякога в няколко юрисдикции. Производствата, образувани в юрисдикцията на една държава членка, срещу лице, пребиваващо в друга държава членка, обикновено са по-сложни и скъпоструващи за ответника. Ищците в съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, могат също така да използват

Изменение

(12) Лицата, които са обект на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да бъдат изправени едновременно пред множество дела, **които могат да бъдат граждански, административни или наказателни или комбинация от тях**, образувани понякога в няколко юрисдикции. Производствата, образувани в юрисдикцията на една държава членка, срещу лице, пребиваващо в друга държава членка, обикновено са по-сложни и скъпоструващи за ответника.

процесуални инструменти, за да удължат продължителността на съдебното производство и да го оскъпят, както и да завеждат дела в юрисдикция, която смятат за благоприятна за тяхното дело, а не в съда, който е най-подходящ за разглеждане на иска. Подобни практики също така създават ненужна и вредна тежест за националните съдебни системи.

Ищците в съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, могат също така да използват процесуални инструменти, за да удължат продължителността на съдебното производство и да го оскъпят, както и да завеждат дела в юрисдикция, която смятат за благоприятна за тяхното дело (**„търсене на най-благоприятната правна система“**), а не в съда, който е най-подходящ за разглеждане на иска. **Продължителността и разнообразието на производствата, финансовият натиск и заплахата от санкции съставляват мощни инструменти за сплашване и заглушаване на критичните гласове.** Подобни практики също така създават ненужна и вредна тежест за националните съдебни **системи и водят до злоупотреба с техните ресурси, и следователно съставляват злоупотреба със съдебните системи.**

Изменение 14

Предложение за директива Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

(13) Предвидените в настоящата директива гаранции следва да се прилагат за всяко физическо или юридическо лице поради **ангажирането му** в участието на обществеността. Те следва също така да защитават физическите или юридическите лица, които на професионална или лична основа подкрепят, подпомагат или предоставят стоки или услуги на друго лице за цели, пряко свързани с участието на обществеността по въпроси от

Изменение

(13) Предвидените в настоящата директива гаранции следва да се прилагат за всяко физическо или юридическо лице поради **неговото пряко или непряко ангажиране** в участието на обществеността. Те следва също така да защитават физическите или юридическите лица, които на професионална или лична основа подкрепят, подпомагат или предоставят стоки или услуги на друго лице за цели, пряко свързани с участието на обществеността по въпроси от

обществен интерес. Това включва например интернет доставчици, издателски къщи или печатници, които са изправени пред съдебно производство заради предоставянето на услуги на лицето, което е обект съдебно производство, или са заплашени от такова производство.

обществен интерес. Това включва например **адвокати, членове на семейството**, интернет доставчици, издателски къщи или печатници, които са изправени пред съдебно производство заради **подпомагането**, предоставянето **на подкрепа или** на услуги на лицето, което е обект **на** съдебно производство, или са заплашени от такова производство.

Изменение 15

Предложение за директива Съображение 15

Текст, предложен от Комисията

(15) Директивата не се прилага за искиве, произтичащи от отговорността на държавата за действия или бездействия при упражняването на държавна власт (*acta iure imperii*), и искиве срещу длъжностни лица, които действат от името на държавата, и отговорността за действия на публични органи, включително отговорността на лица, назначени на държавни **постове**.

Изменение

(15) Директивата не се прилага за искиве, произтичащи от отговорността на държавата за действия или бездействия при упражняването на държавна власт (*acta iure imperii*), и искиве срещу длъжностни лица, които действат от името на държавата, и отговорността за действия на публични органи, включително отговорността на лица, назначени на държавни **длъжности, освен ако такава се предвижда в националното право. В съответствие с установената практика на Съда на Европейския съюз съдебните производства все пак могат да попаднат в обхвата на понятието „граждански и търговски дела“, посочено в настоящата директива, когато страна е държава или публичен орган, ако действията или бездействията не са се осъществили при упражняването на държавна власт.**

Изменение 16

**Предложение за директива
Съображение 15 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(15а) Настоящата директива установява минимални правила, като по този начин позволява на държавите членки да приемат или поддържат по-благоприятни разпоредби за лицата, ангажирани в участието на обществеността, включително национално законодателство, установяващо по-ефективни процесуални гаранции, като например двойна санкция, в който случай, при пълно зачитане на правото на справедлив съдебен процес, съдът може не само да присъди разноските или обезщетение на ответника, но и да наложи санкция, която ищецът трябва да плати на държавата, когато е ясно, че е завел съдебното дело злонамерено, явно необосновано или недобросъвестно. Прилагането на настоящата директива не следва да служи като оправдание за намаляване на вече съществуващото ниво на защита във всяка държава членка.

Изменение 17

**Предложение за директива
Съображение 16**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(16) Участието на обществеността следва да означава всяко изявление или действие на физическо или юридическо лице, направено или извършено при **упражняване** на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация по въпрос от обществен

(16) Участието на обществеността следва да означава всяко изявление или **дейност или пряко свързано с тях подготвително, подкрепящо или подпомагащо** действие на физическо или юридическо лице, направено или извършено при **упражняването на**

интерес, като например създаване, излагане, рекламиране или друго популяризиране на журналистически, политически, научни, академични, художествени, коментарни или сатирични съобщения, публикации или произведения, както и всички подготвителни дейности, пряко свързани с тях. То може да включва и дейности, свързани с упражняването на правото на свобода на сдружаване и свобода на мирни събрания, като например организиране или участие в лобистки дейности, демонстрации и протести или дейности, произтичащи от упражняването на правото на добра администрация и правото на ефективни правни средства за защита, като подаване на жалби, петиции, административни и съдебни иски и участие в публични изслушвания. Участието на обществеността следва да включва и подготвителни, подкрепящи или подпомагащи дейности, които имат пряка и неразривна връзка с въпросното изявление или въпросната дейност и които са насочени към съдържане на участието на обществеността. Освен това то може да обхваща и други дейности, предназначени за осведомяване или оказване на влияние върху общественото мнение, или по-нататъшни действия от страна на обществеността, включително дейности на който и да е частен или публичен субект във връзка с въпрос от обществен интерес, като например организирането или участието в научни изследвания, проучвания, кампании или други колективни действия.

основните права и свободи и правата и свободите на човека, например правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация по въпрос от обществен интерес, като например създаване, излагане, рекламиране или друго популяризиране на журналистически, политически, научни, академични, художествени, коментарни или сатирични съобщения, публикации или произведения, както и всички подготвителни дейности, пряко свързани с тях. То може да включва и дейности, свързани с упражняването на **академичната свобода и творческата свобода**, правото на свобода на сдружаване и свобода на мирни събрания, като например организиране или участие в лобистки дейности, демонстрации и протести или дейности, произтичащи от упражняването на правото на добра администрация и правото на ефективни правни средства за защита, като подаване на жалби, петиции, административни и съдебни иски и участие в публични изслушвания. Участието на обществеността следва да включва и подготвителни, подкрепящи или подпомагащи дейности, които имат пряка и неразривна връзка с въпросното изявление или въпросната дейност и които са насочени към съдържане на участието на обществеността. Освен това то може да обхваща и други дейности, предназначени за осведомяване или оказване на влияние върху общественото мнение, или по-нататъшни действия от страна на обществеността, включително дейности на който и да е частен или публичен субект във връзка с въпрос от обществен интерес, като например организирането или участието в научни изследвания, проучвания, кампании или

други колективни действия.

Изменение 18

Предложение за директива Съображение 18

Текст, предложен от Комисията

(18) Понятието за въпрос от обществен интерес следва да включва също така качеството, безопасността или други съответни аспекти на стоките, продуктите или услугите, когато тези въпроси са от значение за общественото здраве, безопасността, околната среда, климата **или упражняването на основните** права. Чисто индивидуален спор между потребител и производител или доставчик на услуга във връзка със стока, продукт или услуга следва да бъде обхванат само когато въпросът съдържа елемент от обществен интерес, например относно продукт или услуга, които не отговарят на екологични стандарти или на стандарти за безопасност.

Изменение

(18) Понятието за въпрос от обществен интерес следва да включва **въпроси, свързани с упражняването на основните права, включително равенството между половете, защитата от насилие, основано на пола, и недискриминацията, както и защитата на принципите на правовата държава, свободата и плурализма на медиите и околната среда. То следва да включва** също така качеството, безопасността или други съответни аспекти на стоките, продуктите или услугите, когато тези въпроси са от значение за общественото здраве, безопасността, околната среда, климата, **правата на потребителите и трудовите** права. Чисто индивидуален спор между потребител и производител или доставчик на услуга във връзка със стока, продукт или услуга следва да бъде обхванат само когато въпросът съдържа елемент от обществен интерес, например относно продукт или услуга, които не отговарят на екологични стандарти или на стандарти за безопасност.

Изменение 19

Предложение за директива Съображение 19 а (ново)

(19а) Твърдения за корупция, измама, присвояване, изпиране на пари, изнудване, принуда, сексуален тормоз и основано на пола насилие или други форми на сплашване и престъпна дейност или всяко друго престъпление или административно нарушение, включително финансови престъпления и престъпления против околната среда, се квалифицират като „въпрос от обществен интерес“. Дейности, насочени към защита на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, и на принципа на ненамеса в демократичните процеси, както и към предоставяне или улесняване на достъпа на обществеността до информация с оглед на борбата срещу дезинформацията, също се квалифицират като „въпрос от обществен интерес“.

Изменение 20

Предложение за директива Съображение 20

(20) Неправомерните съдебни производства обикновено са съпроводени с недобросъвестно използвани съдебни тактики, като например забавяне на производството, причиняване на непропорционални разноси на ответника в производството или търсене на най-благоприятната правна система. Тези тактики се използват от ищеца за други цели, различни от получаването на достъп до правосъдие. Подобни тактики често,

(20) Неравнопоставеността на силите на страните, която е характерна за стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, обикновено произтича от злоупотребата с икономическо предимство и политическо влияние от страна на ищеца срещу ответника, съчетано с липсата на правна стойност. Други признаци на неправомерните съдебни

макар и невинаги, са съчетани с различни форми на сплашване, тормоз или заплахи.

производства обикновено са съпроводени с недоброръководно използвани съдебни тактики, като например **предявяване на една или повече изцяло или частично неоснователни претенции или на прекомерни искания**, забавяне на производството, **искания за прекратяване на делото на късен етап от производството, завеждане на множество съдебни дела по сходни въпроси**, причиняване на непропорционални разноси на ответника в производството или търсене на най-благоприятната правна система. **Миналото поведение на ищеца, и по-специално предходни случаи на сплашване с правни средства, също следва да се вземе предвид при преценката дали съдебните производства са неправомерни по своята същност.** Тези тактики се използват от ищеца за други цели, различни от получаването на достъп до правосъдие **или от действително упражняване на право.** Подобни тактики често, макар и невинаги, са съчетани с различни форми на сплашване, тормоз или заплахи.

Изменение 21

Предложение за директива Съображение 20 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(20а) Явно неоснователните или неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, стават все по-усъвършенствани и по-ефективни, като една от използваните техники е завеждането на множество дела

срещу едно и също лице с един и същ предмет на делото, което означава, че едно и също лице трябва едновременно и успоредно да се брани и да извършва действия по всички тях, което увеличава непропорционално разноските.

Изменение 22

Предложение за директива Съображение 20 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(20б) Стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, се характеризират със системна неравнопоставеност на силите между ищеца и ответника по отношение на финансовите и правните ресурси. Тази неравнопоставеност на силите поражда особено безпокойство, ако воденето на неправомерните съдебни дела се финансира пряко или косвено от държавните бюджети и това е съчетано с други непреки или преки мерки на държавата срещу независимите медии, независимата журналистика и гражданското общество.

Изменение 23

Предложение за директива Съображение 20 в (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(20в) Неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, често нарушават правото на

защита на ответника и обвиняемия, признато от Хартата, и евентуално могат да окажат въздействие и върху неговото право на справедлив съдебен процес и презумпцията за невиновност.

Изменение 24

Предложение за директива Съображение 22

Текст, предложен от Комисията

(22) Следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение, освен ако и двете страни имат местоживеене в същата държава членка, в която се намира сезираният съд. Дори когато и двете страни имат местоживеене в същата държава членка, в която се намира сезираният съд, следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение в други два вида ситуации. Първата ситуация е, когато конкретният акт на участие на обществеността **във връзка с въпрос** от **обществен** интерес се отнася **до повече от една държава членка**. Това **включва** например **участието** на обществеността **в** прояви, организирани от институциите на Съюза, **като например** явяване на публични изслушвания, или изявления или дейности по въпроси, **които имат конкретно значение** за повече от една държава членка, **като** например **трансгранично замърсяване** или **твърдения за изпиране на пари с потенциално трансгранично участие**. Втората ситуация, при която следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение, е когато ищецът или свързаните с него субекти са образували паралелно или

Изменение

(22) Следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение, освен ако и двете страни имат местоживеене в същата държава членка, в която се намира сезираният съд. Дори когато и двете страни имат местоживеене в същата държава членка, в която се намира сезираният съд, следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение в други два вида ситуации. Първата ситуация е, когато конкретният акт на участие на обществеността, **се отнася до повече от една държава членка поради трансграничното измерение на самия акт или поради законен интерес, който обществеността може да има по въпроса, до който** се отнася **актът, включително ако актът е достъпен чрез електронни средства**. **Тези ситуации включват** например **актове на участие** на обществеността, **като** прояви, организирани от институциите на Съюза, явяване на публични изслушвания или **широко разпространени публикации**. **Те биха могли да включват също** изявления или дейности по въпроси, **като например трансграничното замърсяване или твърдения за изпиране на пари с потенциално**

предходно съдебно производство срещу същите или свързани ответници в друга държава членка. При тези два вида ситуации се отчита специфичният контекст на стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.

трансгранично участие. Даден акт на участие на обществеността следва да се счита за достъпен в повече от една държава членка, по-специално ако се извършва в интернет, например в случай на кампании в социалните медии или отразяване в онлайн медиите. Повсеместният характер на интернет налага актовете на участие на обществеността, които са достъпни в повече от една държава членка, да се разглеждат като въпроси от трансгранично значение. Ефектът на цифровите средства за комуникация върху понятието за трансгранични елементи вече е признат в практиката на Съда на Европейския съюз. Втората ситуация, при която следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение, е когато ищецът или свързаните с него субекти са образували паралелно или предходно съдебно производство срещу същите или свързани ответници в друга държава членка. При тези два вида ситуации се отчита специфичният контекст на стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение 25

Предложение за директива Съображение 22 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(22а) На лицата, които са обект на съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, следва да се осигурява подкрепа от момента, в който компетентните органи узнаят за такива лица, и по време на

цялото производство в съответствие с правата, установени в настоящата директива. Подкрепа следва да се осигурява по различни начини, включително чрез предоставяне на изчерпателна и независима информация и съвети по начин, който е лесно достъпен за обществеността и е безплатен, относно действащите процедури и средства за правна защита, относно защитата срещу сплашване, тормоз или заплахи с правни действия и относно правата на засегнатото лице, както и чрез предоставяне на правна помощ в трансгранични граждански производства, правна помощ в по-нататъшни производства и правни консултации или друго правно съдействие, което се счита за подходящо. Държавите членки следва да предоставят финансова помощ и мерки за подкрепа, включително психологическа подкрепа, за лицата, които са обект на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение 26

Предложение за директива Съображение 22 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(22б) Участието в производства, насочени срещу участието на обществеността, излага лицата, които са обект на тези производства, на особен психологически стрес. Подготовката за такива производства и участието в тях обвързват допълнително ценни ресурси на ответниците, с които те

често не разполагат или които иначе биха били вложени в ангажиране в участието на обществеността. Поради това сдруженията, организациите и другите колективни органи, като например синдикални организации, както и всички други правни субекти, които в съответствие с критериите, определени в националното им право, имат законен интерес от защитата на правата на ответника, следва да имат възможност да участват в производството от името на ответника или в подкрепа на ответника с негово съгласие или да предоставят информация в съдебните производства, предвидени за целите на прилагането на задълженията по настоящата директива. Тази възможност за процесуално представителство не следва да засяга правата и правомощията на синдикалните организации и на представителите на работниците и служителите да участват от името на работниците и служителите или в тяхна подкрепа в съдебни производства, по реда и при условията на други правила на Съюза и национални правила.

Изменение 27

Предложение за директива Съображение 23

Текст, предложен от Комисията

(23) Ответниците следва да могат да подадат молба за следните процесуални гаранции: искане за обезпечение за покриване на процесуалните разноски или процесуалните разноски и вредите,

Изменение

(23) Ответниците следва да могат да подадат молба за следните процесуални гаранции: искане за обезпечение за покриване на процесуалните разноски или процесуалните разноски и вредите,

искане за прекратяване на ранен етап на явно неоснователни съдебни производства, искане за правни средства за защита срещу неправомерни съдебни производства (присъждане на разноски, обезщетение за вреди и санкции), или за всички тях едновременно.

искане за прекратяване на ранен етап на явно неоснователни съдебни производства, искане за правни средства за защита срещу неправомерни съдебни производства (присъждане на разноски, обезщетение за вреди и санкции), или за всички тях едновременно. **Съдебните производства, образувани срещу физически или юридически лица във връзка с тяхната ангажираност в участието на обществеността, следва да се разглеждат по бърз и ефективен начин, като се вземат предвид обстоятелствата по случая, правото на ефективни правни средства за защита и правото на справедлив съдебен процес.**

Изменение 28

Предложение за директива Съображение 26

Текст, предложен от Комисията

(26) За да се осигури допълнителна гаранция за ответника, следва да съществува възможност да му се предостави обезпечение за покриване на процесуалните разноски и/или вредите, когато съдът прецени, че — дори искът да не е явно неоснователен — съществуват елементи, които са признак за неправомерно съдебно производство, и че шансовете за успех в главното производство са малки. Обезпечението не води до съдебно решение по същество, а служи като охранителна мярка, осигуряваща последиците на окончателно решение, с което се установява наличие на неправомерно съдебно производство. Държавите членки следва да бъдат тези, които да

Изменение

(26) За да се осигури допълнителна гаранция за ответника, следва да съществува възможност да му се предостави обезпечение за покриване на процесуалните разноски и/или вредите, когато съдът прецени, че — дори искът да не е явно неоснователен — съществуват елементи, които са признак за неправомерно съдебно производство, и че шансовете за успех в главното производство са малки. **Когато това е предвидено в националното право, следва да е възможно да се предостави обезпечение на ответника на всеки етап от съдебното производство и съдията следва да може да разпореди, че дължимите от ответника съдебни**

вземат решение дали дадено обезпечение следва да бъде разпоредено служебно от съда, или по искане на ответника.

такси се поемат от ищеца, като вземе предвид, когато е целесъобразно, финансовото състояние на страните и предвидимите разноски по производството. Обезпечението не води до съдебно решение по същество, а служи като охранителна мярка, осигуряваща последиците на окончателно решение, с което се установява наличие на неправомерно съдебно производство, **и покриваща разноските и вредите, причинени на ответника.** Държавите членки следва да бъдат тези, които да вземат решение дали дадено обезпечение следва да бъде разпоредено служебно от съда, или по искане на ответника.

Изменение 29

Предложение за директива Съображение 29

Текст, предложен от Комисията

(29) С цел да се осигури бързина при ускорената процедура по молба за прекратяване на ранен етап, държавите членки могат да определят срокове за провеждането на заседания или за постановяването на решение от съда. Те могат също така да приемат схеми, подобни на процедурите във връзка с временните мерки. Държавите членки следва да положат усилия, за да гарантират, че решението се взема бързо и когато ответникът е подал молба за други процесуални гаранции. За целите на бързото разглеждане държавите членки могат да вземат предвид, наред с другото, дали ищецът е образувал множество или съгласувани производства по сходни въпроси, както и наличието на опити за сплашване,

Изменение

(29) **Съдилищата или другите правораздавателни органи, сезирани с молба за процесуални гаранции, следва да действат експедитивно в производството по молбата, като използват най-ефективните процедури, предвидени съгласно националното законодателство.** С цел да се осигури бързина при ускорената процедура по молба за прекратяване на ранен етап, държавите членки могат да определят срокове за провеждането на заседания или за постановяването на решение от съда. Те могат също така да приемат схеми, подобни на процедурите във връзка с временните мерки. Държавите членки следва да положат усилия, за да гарантират, че решението се взема

тормоз или заплаха на ответника.

бързо и когато ответникът е подал молба за други процесуални гаранции. За целите на бързото разглеждане държавите членки могат да вземат предвид, наред с другото, дали ищецът е образувал множество или съгласувани производства по сходни въпроси, както и наличието на опити за сплашване, тормоз или заплаха на ответника.

Изменение 30

Предложение за директива Съображение 30

Текст, предложен от Комисията

(30) Ако ответникът подаде молба за прекратяване на ранен етап, ищецът по главното производство следва да е този, който да докаже в ускорената процедура, че искът не е явно неоснователен. Това не представлява ограничение на достъпа до правосъдие, като се има предвид, че ищецът носи доказателствената тежест във връзка с този иск в главното производство и че за избягването на прекратяване на ранен етап е достатъчно да достигне много по-нисък праг, като докаже, че искът не е явно неоснователен.

Изменение

(30) Ако ответникът подаде молба за прекратяване на ранен етап, ищецът по главното производство следва да е този, който да докаже в ускорената процедура, че искът не е явно неоснователен. Това не представлява ограничение на достъпа до правосъдие, като се има предвид, че ищецът носи доказателствената тежест във връзка с този иск в главното производство и че за избягването на прекратяване на ранен етап е достатъчно да достигне много по-нисък праг, като докаже, че искът не е явно неоснователен. **Освен това решенията за прекратяване на ранен етап следва винаги да се вземат от съдия за всеки отделен случай, а ищците следва винаги да имат право да обжалват решението за прекратяване на ранен етап.**

Изменение 31

Предложение за директива Съображение 31

Текст, предложен от Комисията

(31) Разноските следва да включват всички разноски по производството, включително пълните разноски за процесуално представителство, направени от ответника, освен ако тези **разходи** са прекомерни. Разноските за процесуално представителство, надвишаващи сумите, определени в **таблиците на законоустановените такси**, не следва да се считат за прекомерни сами по себе си. **Пълното обезщетение за вреди** следва да **включва както материалните, така и нематериалните вреди, като например физически и психологически увреждания.**

Изменение

(31) Разноските следва да включват всички разноски по производството, включително пълните разноски за процесуално представителство, **включително разноските по досъдебното производство**, направени от ответника, освен ако тези **разноски** са прекомерни. Разноските за процесуално представителство, надвишаващи сумите, определени в **законоустановената тарифа на възнагражденията**, не следва да се считат за прекомерни сами по себе си, **а следва да се предвиди възможност за присъждане на разноските в пълен размер. Ако националното право не предвижда присъждане на разноските в пълен размер над законоустановената тарифа на възнагражденията, съдът следва да може да присъди възстановяване на пълния размер на разноските чрез всякакви други налични средства, в съответствие с националното право, включително чрез присъждане на обезщетение за вреди.**

Изменение 32

Предложение за директива Съображение 31 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(31а) Пълното обезщетение за вреди следва да включва както имуществените, така и неимуществените вреди, като например физически и психически увреждания и накърняване на репутацията. За да може ответникът да предяви иск за

обезщетение за вреди лесно и своевременно, следва да е възможно обезщетение за вреди да се търси в самото производство, образувано срещу ответника, когато е подходящо, чрез насрещен иск. Имуществените вреди следва да включват по-специално адвокатските възнаграждения, когато те не подлежат на възстановяване като разноски, както и пътни разноски и медицински разходи, по-специално за психологическа помощ. Имуществените вреди следва да включват и разноските по досъдебното производство, ако съгласно националното законодателство или настоящата директива те не се включват в разноските. Разноските по досъдебното производство следва също да включват необходими разноски, направени във връзка със защита на правата на лицето срещу неправомерни иски, включително адвокатски възнаграждения. Неимуществените вреди включват по-специално различни форми на физически и/или психически увреждания, болка и страдание или емоционална травма, свързани със съдебното производство, накърняване на репутацията и като цяло всякакви видове нематериални вреди.

Изменение 33

Предложение за директива Съображение 32

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(32) Основната цел на

(32) Основната цел на

предоставянето на възможност на съдилищата или правораздавателните органи да налагат санкции е да се възпрат потенциалните ищци от образуване на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Тези санкции следва да бъдат пропорционални на установените елементи на неправомерност. При определяне на размера на санкциите съдилищата следва да вземат предвид потенциала за вредно въздействие или възпиращ ефект на производствата върху участието на обществеността, включително във връзка с естеството на иска, дали ищецът е образувал множество или съгласувани производства по сходни въпроси, както и наличието на опити за сплашване, тормоз или заплаха на ответника.

Изменение 34

Предложение за директива Съображение 32 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

предоставянето на възможност на съдилищата или правораздавателните органи да налагат санкции е да се възпрат потенциалните ищци от образуване на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Тези санкции следва да **се определят за всеки отделен случай и следва да** бъдат пропорционални на установените елементи на неправомерност. При определяне на размера на санкциите съдилищата следва да вземат предвид потенциала за вредно въздействие или възпиращ ефект на производствата върху участието на обществеността, включително във връзка с естеството на иска, дали ищецът е образувал множество или съгласувани производства по сходни въпроси, както и наличието на опити за сплашване, тормоз или заплаха на ответника.

Изменение

(32а) За да се гарантира, че обществеността може да се запознае със съдебните решения, държавите членки следва да създадат публично достъпен национален регистър на съответните съдебни решения, попадащи в обхвата на настоящата директива, в съответствие с правилата на Съюза и националните правила за защита на личните данни. Комисията следва да създаде публично достъпен регистър на Съюза въз основа на информацията от регистрите на държавите членки

относно съответни съдебни решения, попадащи в обхвата на настоящата директива, в съответствие с правилата на Съюза относно защитата на личните данни.

Изменение 35

Предложение за директива Съображение 33

Текст, предложен от Комисията

(33) В трансграничния контекст е важно също така да се признае заплахата от стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, от страна на трети държави, обект на които са журналисти, защитници на правата на човека и други ангажирани в участието на обществеността лица, които имат местоживеене в Европейския съюз. Те могат да включват прекомерни обезщетения за вреди, присъдени срещу **журналисти от ЕС, защитници на правата на човека и други**. Съдебните производства в трети държави са по-сложни и скъпоструващи за лицата, които са техни обекти. С цел да се защитят демокрацията, свободата на изразяване на мнение и свободата на информация в Европейския съюз и да се избегне подкопаване на предвидените в настоящата директива гаранции чрез прибягване до съдебни производства в други юрисдикции, е важно да се осигури защита и срещу стратегическите съдебни производства в трети държави.

Изменение 36

Предложение за директива Съображение 33 а (ново)

Изменение

(33) В трансграничния контекст е важно също така да се признае заплахата от стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, от страна на трети държави, обект на които са журналисти, защитници на правата на човека и други ангажирани в участието на обществеността лица, които имат местоживеене в Европейския съюз. Те могат да включват прекомерни обезщетения за вреди, присъдени срещу **лица, ангажирани в участието на обществеността**. Съдебните производства в трети държави са по-сложни и скъпоструващи за лицата, които са техни обекти. С цел да се защитят демокрацията, свободата на изразяване на мнение и свободата на информация в Европейския съюз и да се избегне подкопаване на предвидените в настоящата директива гаранции чрез прибягване до съдебни производства в други юрисдикции, е важно да се осигури защита и срещу стратегическите съдебни производства в трети държави.

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(33а) Що се отнася до подсъдността на искове във връзка с клевета или по други искове на гражданскоправно или търговскоправно основание, които биха могли да съставляват неправомерно съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, държавата членка по местоживеенето на ответника следва да се счита за единствената компетентна юрисдикция, като се вземат надлежно предвид случаите, когато ответниците по дела във връзка с клевета са физически лица. С изключение на това правило относно случаите, попадащи в обхвата на настоящата директива, настоящата директива не следва да засяга прилагането на Регламент Брюксел I.

Изменение 37

Предложение за директива Съображение 33 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(33б) Настоящата директива установява специално основание за приложимото право за публикации като акт на участие на обществеността. При искове относно публикация като акт на участие на обществеността, за приложимо право следва да се счита правото на държавата по мястото, към което е насочена тази публикация. Ако не е възможно това място да бъде установено, приложимо право следва да бъде правото на държавата по мястото

на редакционния контрол или на съответната дейност по отношение на акта на участие на обществеността. В случаите, различни от обхванатите от това изключение, настоящата директива не следва да засяга прилагането на Регламент Рим II.

Изменение 38

Предложение за директива Съображение 34

Текст, предложен от Комисията

(34) С настоящата директива се създава ново специално основание за компетентност, за да се гарантира, че лицата с местоживеене в Европейския съюз, които са обект на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, разполагат с ефикасно правно средство за защита в Съюза срещу неправомерните съдебни производства, образувани в съд или правораздавателен орган на трета държава. Това специално основание за компетентност позволява на обектите на производства с местоживеене в Европейския съюз да търсят пред съдилищата или правораздавателните органи по своето местоживеене обезщетение за вредите и разноските, направени във връзка с производството пред съда или правораздавателния орган на третата държава. Това право се прилага независимо от местоживеенето на ищеца по производството в третата държава.

Изменение

(34) С настоящата директива се създава ново специално основание за компетентност, за да се гарантира, че лицата с местоживеене в Европейския съюз, които са обект на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, разполагат с ефикасно правно средство за защита в Съюза срещу неправомерните съдебни производства, образувани в съд или правораздавателен орган на трета държава. Това специално основание за компетентност позволява на обектите на производства с местоживеене в Европейския съюз да търсят пред съдилищата или правораздавателните органи по своето местоживеене обезщетение за вредите и разноските, **които са направени или основателно се очаква да бъдат** направени във връзка с производството пред съда или правораздавателния орган на третата държава. Това право се прилага независимо от местоживеенето на ищеца по производството в третата държава.

Изменение 39

Предложение за директива Съображение 34 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(34а) Държавите членки следва да насърчават и да работят в тясно сътрудничество с организациите на гражданското общество, включително признати и активни неправителствени организации, работещи с лица, които са обект на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, по-специално по отношение на инициативи за създаване на политики, информационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността, изследователски и образователни програми, обучение, както и мониторинг и оценка на въздействието на такива мерки.

Изменение 40

Предложение за директива Съображение 34 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(34б) Разпоредбите и гаранциите на настоящата директива се прилагат за всички висящи неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, към датата на влизане в сила на националното законодателство за прилагане на настоящата директива, както и след това.

Изменение 41

**Предложение за директива
Съображение 34 в (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(34в) Държавите членки следва да бъдат насърчавани да предприемат подходящи действия за улесняване на тяхното сътрудничество за подобряване на достъпа на лицата, които са обект на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, до информацията относно процесуалните гаранции, установени в настоящата директива и в националното законодателство. Такова сътрудничество следва да обхваща обмена на информацията относно настоящите практики в рамките на държавите членки при трансгранични случаи и предоставянето на помощ, когато е целесъобразно, на европейски мрежи и органи като Агенцията за основните права, работещи по въпроси, пряко свързани с лицата, които са обект на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение 42

**Предложение за директива
Съображение 34 г (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(34г) Като се зачита надлежно независимостта на адвокатурата, държавите членки следва да насърчават приемането от професионалните сдружения на деонтологични правила, уреждащи поведението на практикуващите

*юристи, за да се обезсърчава
завеждането на неправомерни
съдебни дела, насочени срещу
участието на обществеността,
включително, когато е подходящо,
дисциплинарни санкции за
нарушаването на тези правила. Тези
мерки следва да бъдат разработени в
тясно сътрудничество със
съответните заинтересовани
страни, включително професионални
сдружения, социалните партньори и
организации на гражданското
общество.*

Изменение 43

Предложение за директива Съображение 34 д (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(34д) Събирането на данни е от първостепенно значение за документиране на случаите на неправомерни съдебни производства и за предоставяне на решения за тяхното предотвратяване. Настоящата директива следва да установи общи критерии за стандартизиране на процедурите за събиране на данни в държавите членки и да гарантира събирането на съпоставими данни. Държавите членки следва редовно да предоставят на Комисията налични данни, показващи как лицата, обект на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, са получили достъп до гаранциите, установени в настоящата директива. Въз основа на данните, предоставени от държавите членки, Комисията следва да представя на Европейския

парламент и на Съвета на всеки пет години доклад относно оценката и прегледа на настоящата директива. Тези доклади следва да бъдат оповестявани публично.

Изменение 44

Предложение за директива Съображение 36

Текст, предложен от Комисията

(36) Настоящата директива допълва препоръката на Комисията относно защитата на журналистите и защитниците на правата на човека, които се ангажират с участието на обществеността, от **стратегически** съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“). Посочената препоръка е отправена към държавите членки и в нея се предоставя всеобхватен набор от мерки, включително обучение, повишаване на осведомеността, подкрепа за лицата, обект на неправомерни съдебни производства, както и събиране на данни, докладване и мониторинг на съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение

(36) Настоящата директива допълва препоръката на Комисията относно защитата на журналистите и защитниците на правата на човека, които се ангажират с участието на обществеността, от **явно неоснователни или от неправомерни** съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“). Посочената препоръка е отправена към държавите членки и в нея се предоставя всеобхватен набор от мерки, включително обучение, повишаване на осведомеността, подкрепа за лицата, обект на неправомерни съдебни производства, както и събиране на данни, докладване и мониторинг на съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността. **При транспонирането на настоящата директива държавите членки следва да обърнат особено внимание на изпълнението на Препоръката на Комисията, по-специално по отношение на включването на гаранции, подобни на предвидените в настоящата директива, за националните дела, които не са обхванати от приложното поле на настоящата директива, и предоставянето на**

правна помощ на ответниците по леснодостъпен начин и на достъпна цена, и да обмислят включването в националните си закони за транспониране на целеви разпоредби за тази цел. Държавите членки следва също така да бъдат насърчавани да обмислят създаването на фонд за подкрепа на жертвите на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, който следва да се използва пряко за покриването на възнаграждения за правни услуги или за предоставянето на правна помощ и психологическа подкрепа.

Изменение 45

Предложение за директива Съображение 36 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(36а) С настоящата директива се определят правила за всеобхватна подкрепа и превантивни мерки, механизми за нефинансова подкрепа като например осигуряване на правна помощ и психологическа подкрепа, както и на обучение, повишаване на осведомеността и мерки за събиране на данни. Тя също така има за цел да гарантира събирането на данни чрез установяване на общи критерии на равнището на Съюза. Следва да се създаде национална фокусна точка, в която се събира и споделя информация относно всички организации, които предоставят насоки и подкрепа за лица, обект на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Такива

организации могат да включват сдружения на практикуващи юристи, медийни съвети и съвети по печата, обединяващи сдружения на защитници на правата на човека, сдружения на равнището на Съюза и на национално равнище, адвокатски кантори, защитаващи pro bono лица, обект на явно неоснователни или на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, правни клиники на университети, както и други неправителствени организации.

Изменение 46

Предложение за директива Съображение 36 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(36б) За да се подпомогне предотвратяването на завеждането на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, и за да се улесни защитата на физическите или юридическите лица, които са обект на такива производства, е от решаващо значение да се насърчават съответната информация, повишаването на осведомеността, кампаниите, образованието и обучението, включително относно правата на тези лица и механизмите за тяхната защита.

Изменение 47

Предложение за директива Съображение 36 в (ново)

(36в) Обучението на журналисти, други медийни специалисти и защитници на правата на човека следва да укрепя капацитета им за справяне с неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. То следва да се съсредоточи върху разпознаването на такива съдебни производства, начините за справяне с тях от страна на лицата, които са обект на такива производства, и информирането им за техните права и задължения, за да бъдат способни да предприемат необходимите стъпки, за да се защитят срещу такива производства. Следва също така да се осигури обучение на практикуващите юристи, за да се повиши осведомеността относно неправомерните съдебни производства и да се даде възможност те да бъдат откривани на много ранен етап.

Изменение 48

Предложение за директива Член 1 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

В настоящата директива се предвиждат гаранции срещу **стратегическите** съдебни производства по граждански дела с трансгранично значение, образувани срещу физически и юридически лица, **по-специално журналисти и защитници на правата на човека, поради ангажирането им** в участието на обществеността.

Изменение

В настоящата директива се предвиждат **набор от минимални стандарти за защита и гаранции срещу явно неоснователни или срещу неправомерни** съдебни производства, **както и заплахите за такива**, по граждански дела с трансгранично значение, образувани срещу физически и юридически лица, **ангажирани** в участието на обществеността.

Изменение 49

Предложение за директива Член 2 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Настоящата директива се прилага по отношение на граждански и търговски дела с трансгранично значение, независимо от естеството на съда или правораздавателния орган. Тя не се прилага по-специално по данъчни, митнически или административни дела, нито по отношение на отговорността на държавата за действия или бездействия при упражняването на държавна власт (acta iure imperii).

Изменение

Настоящата директива се прилага по отношение на граждански и търговски дела, **които имат** трансгранично значение, **включително временни и обезпечителни мерки, насрещни иски или други специални видове средства за правна защита, предвидени съгласно други инструменти**, независимо от естеството на съда или правораздавателния орган. Тя не се прилага по-специално по данъчни, митнически или административни дела, нито по отношение на отговорността на държавата за действия или бездействия при упражняването на държавна власт (acta iure imperii).

Изменение 50

Предложение за директива Член 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 2а

Минимални изисквания

1. Държавите членки могат да въведат или поддържат по-благоприятни разпоредби от предвидените в настоящата директива гаранции срещу явно неоснователните или неправомерните съдебни производства по граждански дела.

2. Прилагането на настоящата директива при никакви обстоятелства не съставлява основание за намаляване на нивото на гаранции, което вече е предоставено от държавите членки по въпросите, обхванати от настоящата директива.

Изменение 51

Предложение за директива Член 3 – параграф 1 – точка 1

Текст, предложен от Комисията

1. „участие на обществеността“ означава всяко изявление или всяка дейност на физическо или юридическо лице, изразени или извършени при упражняване на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, по въпрос от обществен интерес, както и пряко свързаните с това подготвителни, подкрепящи или подпомагащи действия. Това включва жалби, петиции, административни или съдебни иски **и участие** в публични изслушвания;

Изменение

1. „участие на обществеността“ означава всяко изявление или всяка дейност на физическо или юридическо лице, изразени или извършени при упражняване на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, **на академична свобода или на свобода на събранията и сдруженията** по въпрос от обществен интерес, както и пряко свързаните с това подготвителни, подкрепящи или подпомагащи действия. Това включва жалби, петиции, административни **жалби** или съдебни иски, **участието** в публични изслушвания, **както и създаването, излагането, рекламирането или друго популяризиране на журналистически, политически, научни, академични, художествени или сатирични съобщения, публикации или произведения;**

Изменение 52

Предложение за директива Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква а

Текст, предложен от Комисията

а) **обществено здраве, безопасност, околна среда, климат или упражняване на основните права;**

Изменение

а) **основните права, включително равенството между половете, свободата на медиите и правата на потребителите и трудовите права, както и общественото здраве, безопасността, околната среда или климата;**

Изменение 53

**Предложение за директива
Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква б**

Текст, предложен от Комисията

б) дейности на лице или субект, които са обект на общественото внимание или обществен интерес;

Изменение

б) дейности на лице или субект, които са обект на общественото внимание или обществен интерес, **включително държавни служители и частноправни субекти;**

Изменение 54

**Предложение за директива
Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква г**

Текст, предложен от Комисията

г) твърдения за корупция, измама или престъпление;

Изменение

г) твърдения за корупция, измама, **присвояване, изпирание на пари, изнудване, принуда, сексуален тормоз и основано на пола насилие или други форми на сплашване или всяко друго престъпление или административно нарушение, включително престъпления против околната среда;**

Изменение 55

Предложение за директива
Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква д

Текст, предложен от Комисията

д) дейности, насочени към борбата с дезинформацията;

Изменение

д) дейности, насочени към **защита на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, принципа на ненамеса в демократичните процеси, както и към предоставяне или улесняване на публичния достъп до информация с оглед на борбата срещу** дезинформацията;

Изменение 56

Предложение за директива
Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква д а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

да) академични, научни, изследователски и художествени дейности;

Изменение 57

Предложение за директива
Член 3 – параграф 1 – точка 3 – уводна част

Текст, предложен от Комисията

Изменение

„неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“ означава съдебни производства, образувани във връзка с участието на обществеността, които са напълно или частично неоснователни и чиято основна цел е да се предотврати, ограничи или санкционира участието на обществеността. Признаци за такава цел могат да бъдат:

„неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“ означава съдебни производства, образувани във връзка с участието на обществеността, които са напълно или частично неоснователни, **характеризират се с елементи, сочещи злоупотреба със съдебния процес за цели, различни от действително отстояване, защита или упражняване на право**, и чиято основна цел е **злонамерено** да се предотврати, ограничи или

санкционира участието на обществеността. Признаци за такава цел могат да бъдат:

Изменение 58

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква -а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

-а) злоупотреба с икономическо предимство или политическо влияние от страна на ищеца срещу ответника, което води до неравнопоставеност на силите на двете страни;

Изменение 59

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква в

Текст, предложен от Комисията

Изменение

в) сплашване, тормоз или заплахи от страна на ищеца или неговите представители.

в) сплашване, тормоз или заплахи от страна на ищеца или неговите представители **преди или в хода на производството, както и предходни случаи на сплашване с правни средства от страна на ищеца;**

Изменение 60

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква в а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

ва) недобросъвестно използване на процесуални тактики, като например забавяне на производството, избор на юрисдикция чрез предявяване на иска

пред съда, който ще третира иска най-благоприятно, или прекратяване на делата на по-късен етап от производството.

Изменение 61

Предложение за директива Член 4 – параграф 2 – буква а

Текст, предложен от Комисията

а) актът на участие на обществеността **по въпрос** от **обществен** интерес, **срещу който е образувано съдебно производство, е от значение за повече от една държава членка**, или

Изменение

а) актът на участие на обществеността **е от значение за повече от една държава членка поради трансграничното измерение на самия акт или поради законния** интерес, **който обществеността може да има по въпроса, до който се отнася актът, включително ако актът е достъпен чрез електронни средства**, или

Изменение 62

Предложение за директива Член 5 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията

3. Държавите членки **могат да предвидят** възможност мерките относно процесуалните гаранции в съответствие с глави III и IV да бъдат предприети служебно от сезирания съд или правораздавателен орган.

Изменение

3. Държавите членки **предвиждат** възможност мерките относно процесуалните гаранции в съответствие с глави III и IV да бъдат предприети служебно от сезирания съд или правораздавателен орган.

Изменение 63

Предложение за директива Член 5 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 5а

Бързо съдебно производство

Държавите членки гарантират, че съдилищата или правораздавателните органи, сезирани с молба по член 5, прилагат най-бързите действащи процедури съгласно националното право в производството, във връзка с което е подадена молбата, като вземат предвид обстоятелствата на случая, правото на ефективни правни средства за защита и правото на справедлив съдебен процес.

Изменение 64

**Предложение за директива
Член 5 б (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 5б

Подпомагане на физически или юридически лица, ангажирани в участието на обществеността

Държавите членки гарантират, че физическите или юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността, имат достъп, според случая, до съответни мерки за подкрепа, по-специално до следното:

а) изчерпателна и независима информация и съвети, които са лесно достъпни за обществеността и са безплатни, относно действащите процедури и правни средства за защита във връзка със защитата от плашване, тормоз или заплахи за правни действия и относно техните

права; и

б) правна помощ в съответствие с Директива 2003/8/ЕО на Съвета и в съответствие с националното право, както и правна помощ при по-нататъшни производства и правни консултации или друг вид правно съдействие;

в) финансова помощ и мерки за подкрепа, включително психологическа подкрепа, за лицата, които са обект на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение 65

Предложение за директива Член 7 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че съдът или правораздавателният орган, сезиран със съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, може да приеме, че **неправителствени** организации, които **защитават** или **насърчават** правата на лицата, които се ангажират в участието на обществеността, могат да вземат участие в тези производства, **като оказват** подкрепа на ответника или предоставят информация.

Изменение

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че съдът или правораздавателният орган, сезиран със съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, може да приеме, че **сдружения, организации и други колективни органи, като например синдикални организации, както и всички други правни субекти, които в съответствие с критериите, определени в националното им право, имат законен интерес от защитата** или **насърчаването на** правата на лицата, които се ангажират в участието на обществеността, могат да вземат участие в тези производства **от името на ответника или в** подкрепа на ответника **с негово съгласие** или **като** предоставят информация **в съдебно**

производство, предвидено за целите на прилагането на задълженията по настоящата директива.

Настоящата разпоредба не засяга съществуващите права на представителство и на встъпване в производството, гарантирани от други правила на Съюза или национални правила.

Изменение 66

Предложение за директива Член 8 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки гарантират, че при съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, сезираният съд или правораздавателен орган има правомощието да изиска от ищеца да предостави обезпечение за **процесуалните разноски или** за **процесуалните разноски** и вредите, ако счита такова обезпечение за подходящо с оглед на наличието на елементи, които са признак за неправомерно съдебно производство.

Изменение

Държавите членки гарантират, че при съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, сезираният съд или правораздавателен орган има правомощието да изиска от ищеца да предостави обезпечение за **разноските по производството, включително за пълния размер на разноските** за **процесуално представителство, направени от ответника**, и за вредите, ако счита такова обезпечение за подходящо с оглед на наличието на елементи, които са признак за неправомерно съдебно производство. **Когато националното право предвижда такава възможност, на ответника може да бъде предоставено обезпечение на всеки етап от съдебното производство.**

Изменение 67

Предложение за директива Член 9 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. Държавите членки **могат да** определят срокове за упражняване на правото да се подаде молба за прекратяване на ранен етап. Сроковете трябва да бъдат пропорционални и да не правят упражняването това право невъзможно или прекомерно трудно.

Изменение 68

Предложение за директива Член 14 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че ищец, **който е образувал** неправомерно съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, **може да бъде осъден** да поеме всички разноски по производството, включително пълните разноски за процесуално представителство, направени от ответника, освен ако тези разноски са прекомерни.

Изменение 69

PE745.170v01-00

52/158

Изменение

2. Държавите членки определят срокове за упражняване на правото да се подаде молба за прекратяване на ранен етап. Сроковете трябва да бъдат пропорционални **и разумни** и да не правят упражняването това право невъзможно или прекомерно трудно.

Изменение

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че ищец, **по чийто иск е образувано** неправомерно съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, **се осъжда** да поеме всички разноски по производството, включително пълните разноски за процесуално представителство, направени от ответника, освен ако тези разноски са прекомерни. **Ако националното право не гарантира пълното възстановяване на разноските за процесуално представителство над законоустановената тарифа на възнагражденията, държавите членки правят необходимото тези разноски да бъдат изцяло покрити чрез други средства, предвидени в националното законодателство и, когато е целесъобразно, чрез присъждане на обезщетение за вреди в съответствие с член 15.**

RR\1282008BG.docx

Предложение за директива
Член 15 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че физическо или юридическо лице, което е претърпяло **вреда** в резултат на неправомерно съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, може да предяви иск и да получи пълно обезщетение за тази **вреда**.

Изменение

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че физическо или юридическо лице, което е претърпяло **вреди** в резултат на неправомерно съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, може да предяви иск и да получи пълно обезщетение за **тези вреди, както за имуществените, така и за неимуществените вреди, включително за накърняване на репутацията, без да е необходимо да иска образуване на отделно съдебно производство за тази цел**.

Изменение 70

Предложение за директива
Член 16 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1а. Държавите членки гарантират, че съдилищата или другите правораздавателни органи, налагащи санкции, надлежно вземат предвид:

- i) икономическото положение на ищеца;**
- ii) естеството и броя на елементите, сочещи установена злоупотреба.**

Изменение 71

Предложение за директива
Член 16 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 16а

Национални регистри

Държавите членки предприемат подходящи мерки за създаване на публично достъпен регистър на съответните съдебни решения, попадащи в обхвата на настоящата директива, в съответствие с правилата на Съюза и националните правила за защита на личните данни.

Изменение 72

**Предложение за директива
Член 18 – параграф 1**

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки гарантират, че когато в съд или правораздавателен орган на трета държава са били образувани неправомерни съдебни производства срещу физическо или юридическо лице с местоживеене в държава членка поради ангажиране в участието на обществеността, това лице **може** да потърси пред съдилищата или правораздавателните органи по мястото на своето местоживеене обезщетение за вредите и разноските, понесени във връзка с производствата пред съда или правораздавателния орган на третата държава, независимо от местоживеенето на ищеца по производствата в третата държава.

Изменение

Държавите членки гарантират, че когато в съд или правораздавателен орган на трета държава са били образувани неправомерни съдебни производства срещу физическо или юридическо лице с местоживеене в държава членка поради ангажиране в участието на обществеността, това лице **има право** да потърси пред съдилищата или правораздавателните органи по мястото на своето местоживеене обезщетение за вредите и разноските, понесени във връзка с производствата пред съда или правораздавателния орган на третата държава, независимо от местоживеенето на ищеца по производствата в третата държава.

Изменение 73

**Предложение за директива
Глава Va (нова)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Глава Va

Подсъдност, приложимо право и връзки с инструментите на Съюза в областта на международното частно право

Изменение 74

**Предложение за директива
Член 18 а (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18а

Подсъдност на искове във връзка с клевета

Счита се, че делата по искове във връзка с клевета или по други искове на гражданскоправно или търговскоправно основание, които могат да съставляват иск по смисъла на настоящата директива, са подсъдни единствено на съда по местоживеенето на ответника, като се вземат надлежно предвид случаите, когато жертвите на клевета са физически лица.

Изменение 75

**Предложение за директива
Член 18 б (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18б

Връзка с Регламент Брюксел I

С изключение на член 18а от настоящата директива, настоящата директива не засяга

Изменение 76

**Предложение за директива
Член 18 в (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18в

Приложимо право за публикации като акт на участие на обществеността

При искиве относно публикация като акт на участие на обществеността, приложимо право е правото на държавата по мястото, към което е насочена тази публикация. В случай че не е възможно да се установи мястото, към което е насочена публикацията, приложимо право е правото на държавата по мястото на редакционния контрол или на съответната редакционна дейност по отношение на акта на участие на обществеността.

Изменение 77

**Предложение за директива
Член 18 г (нов)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18г

Връзка с Регламент Рим II

С изключение на член 18в от настоящата директива, настоящата директива не засяга прилагането на Регламент Рим II.

Изменение 78

Предложение за директива Глава Vб (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Глава Vб Други разпоредби

Изменение 79

Предложение за директива Член 18 д (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18д

Регистър на Съюза

Комисията предприема подходящи мерки за създаване въз основа на информацията, предоставена в съответствие с член 16а, на публично достъпен регистър на Съюза на съответните съдебни решения, попадащи в обхвата на настоящата директива, в съответствие с правилата на Съюза относно защитата на личните данни.

Изменение 80

Предложение за директива Член 18 е (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18е

**Повишаване на осведомеността
Държавите членки предприемат подходящи действия, включително чрез електронни средства, насочени**

към повишаване на осведомеността относно стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, и относно процесуалните гаранции срещу тях, установени в настоящата директива. Тези действия могат да включват информационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността, както и програми за изследвания и образование, когато е уместно в сътрудничество със съответните организации на гражданското общество и други заинтересовани страни.

Изменение 81

Предложение за директива Член 18 ж (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18ж

Единно звено за контакт

Държавите членки, с подкрепата на Комисията, предприемат подходящи мерки за създаване на единно звено за контакт, включващо специално създадени национални мрежи от специализирани адвокати, практикуващи юристи и психолози, като лицата, които са обект на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да се обръщат към тях и могат да получават от тях насоки и лесен достъп до информация за и до защита от стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, включително по отношение на

правна помощ и финансова и психологическа подкрепа.

Изменение 82

Предложение за директива Член 18 з (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18з

Обучение на практикуващите юристи

- 1. Като се зачита надлежно независимостта на адвокатурата, държавите членки препоръчват на структурите, които отговарят за обучението на адвокати, да осигуряват както общо, така и специализирано обучение с цел повишаване на осведомеността относно стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, и процесуалните гаранции срещу тях, предвидени в настоящата директива.**
- 2. Без да се накърняват независимостта на съдебната власт и различията в организацията ѝ в Съюза, държавите членки изискват от структурите, които отговарят за обучението на съдиите, да осигурят както общо, така и специализирано обучение с цел повишаване на осведомеността на съдиите относно потребностите на физическите или юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността.**
- 3. Чрез своите обществени услуги или чрез финансиране на организации за подкрепа при стратегически**

съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, държавите членки насърчават инициативи, даващи възможност на структурите, предоставящи подкрепа на лицата, които са обект на явно неоснователни или на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, да получат подходящо обучение.

Изменение 83

Предложение за директива Член 18 и (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18и

Сътрудничество и координация на службите

Държавите членки предприемат подходящи действия за улесняване на сътрудничеството между държавите членки за подобряване на достъпа на лицата, които са обект на явно неоснователни или на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, до информацията относно процесуалните гаранции, предвидени в настоящата директива и в националното законодателство. Това сътрудничество е насочено най-малкото към:

- а) обмен на настоящи практики;**
и
- б) предоставяне на помощ на европейски мрежи, работещи по въпроси, пряко свързани с лицата, които са обект на явно**

**неоснователни или на неправомерни
съдебни производства, насочени
срещу участието на
обществеността.**

Изменение 84

Предложение за директива Член 18 й (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18й

Деонтологични правила за практикуващите юристи

**Като се зачита надлежно
независимостта на адвокатурата,
държавите членки насърчават
приемането от професионалните
сдружения на деонтологични правила,
уреждащи поведението на
практикуващите юристи, с цел да се
обезсърчава завеждането на
неправомерни съдебни дела, насочени
срещу участието на
обществеността, включително,
когато е подходящо, дисциплинарни
санкции за нарушаването на тези
правила.**

Изменение 85

Предложение за директива Член 18 к (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 18к

Събиране на данни

**1. Като вземат предвид своите
институционални договорености в
областта на съдебната статистика**

и при пълно спазване на изискванията за защита на данните, държавите членки възлагат на един или повече органи отговорността за събирането и обобщаването на данни относно неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, които са образувани в тяхната юрисдикция.

2. Данните по параграф 1 включват по-специално следните критерии:

а) броя на делата по неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, образувани през съответната година;

б) броя на делата по неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, които са били прекратени на ранен етап поради пълна или частична неоснователност на иска;

в) броя на съдебните производства, класифицирани по видове ответници (напр. журналисти, защитници на правата на човека, медийни организации);

г) броя на съдебните производства, класифицирани по видове ищци (напр. политици, частни лица, дружества, дали ищецът е чуждестранен субект);

д) данни относно актовете на участие на обществеността, във връзка с които са образувани съдебни производства;

е) данни за прогнозния размер на първоначалните обезщетения за вреди, поискани от ищците;

ж) *описание на различните правни основания, на които са се позовали ищците, и съответната бройка;*

з) *данни за продължителността на производствата, включително на всички инстанции;*

и) *данни относно трансгранични елементи;*

й) *ако са налични, други данни, включително за съдебните разноски по производствата, и когато е уместно и целесъобразно, съответните данни за предисторията на делата;*

к) *вида на иска съгласно категоризацията в настоящата директива и, когато е целесъобразно, съгласно допълващата я Препоръка на Комисията.*

Изменение 86

Предложение за директива Член 20 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки предоставят на Комисията цялата относима информация относно прилагането на настоящата директива до [5 години от датата на транспонирането]. Въз основа на предоставената информация Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на настоящата директива най-късно до [6 години от датата на транспонирането]. В доклада се предоставя оценка на развитието на неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, и на въздействието на настоящата директива в държавите членки. Ако е необходимо, докладът се

Изменение

Държавите членки предоставят на Комисията цялата относима информация относно прилагането на настоящата директива, **по-специално налични данни, показващи как лицата, обект на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, са използвали гаранциите, предоставени в настоящата директива, най-късно до [3 години от датата на транспонирането].** Въз основа на предоставената информация Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на настоящата директива най-късно до [4 години от датата на

придружава от предложения за изменение на настоящата директива.

транспонирането] **и на всеки пет години след това**. В доклада се предоставя оценка на развитието на неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, и на въздействието на настоящата директива в държавите членки, **като се взема предвид националният контекст във всяка държава членка, включително прилагането на Препоръката на Комисията**. Ако е необходимо, докладът се придружава от предложения за изменение на настоящата директива. **Тези доклади се оповестяват публично.**

Изменение 87

Предложение за директива Член 21 – параграф 1 – алинея 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за съобразяване с настоящата директива, най-късно до **[2 години след датата на влизане в сила на настоящата директива]**. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Изменение

Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за съобразяване с настоящата директива, най-късно до **[1 година след датата на влизане в сила на настоящата директива]**. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби. **Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или позоваването се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът за това позоваване се определят от държавите членки.**

Изменение 88

Предложение за директива
Член 21 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1а. Държавите членки прилагат настоящата директива и по отношение на всички висящи дела пред национален съд към датата на влизане в сила на националното законодателство за транспониране на настоящата директива.

24.5.2023

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ГРАЖДАНСКИ СВОБОДИ, ПРАВОСЪДИЕ И ВЪТРЕШНИ РАБОТИ

на вниманието на комисията по правни въпроси

относно предложението на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на лицата, ангажирани в участието на обществеността, от стратегически съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“)

(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Докладчик по становище (*): Рамона Стругариу

(*). Процедура с асоциирана комисия – член 57 от Правилника за дейността

КРАТКА ОБОСНОВКА

Стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, не са нов проблем за Европейския съюз. Случаите на такива съдебни производства постоянно се увеличават в Европа, както е документирано от няколко независим организации, които следят явлението. Изследванията и осведомеността по въпроса се увеличиха след убийството на малтийската разследваща журналистка Дафне Каруана Галиция през октомври 2017 г. Към момента на нейната смърт срещу Дафне Каруана Галиция са били образувани 48 такива съдебни производства. Тези неправомерни съдебни производства са продължили дори след смъртта ѝ, когато са преминали към нейното семейство, като са причинили огромно финансово и психологическо бреме на лицата - техни обекти.

В направените изследвания от Коалицията срещу стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността в Европа (CASE) се очертава постоянното увеличаване на броя на стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, от 2016 г. насам, като през 2021 г. стойностите са се увеличили с повече от 400%. В изследването на CASE се подчертава мащабът на проблема, като се изтъква, че само в Хърватия до април 2021 г. са установени близо 1000 активни съдебни производства срещу медиите. В изследването са представени различни примери от държави членки като Полша, Франция, Италия, Малта и Словения, като е изтъкнато европейското измерение на проблема и необходимостта от общо европейско решение.

Стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да бъдат в резултат от напълно или частично неоснователни иски. Двата общи елемента обаче, които определят тези стратегически производства, са злоупотребата със съдебния процес и използването им във връзка с участието на обществеността. Следователно стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на

обществеността, се образуват за цели, различни от действителното отстояване, защита или упражняване на право, и по-скоро имат за цел да се предотврати, ограничи или санкционира участието на обществеността. Чрез злоупотребата със съдебната система стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, не само нанасят значителни финансови и психологически вреди на своите жертви, но и ограничават достъпа до правосъдие на другите граждани, като претоварват съдебната система. Тези иски често се характеризират с неравнопоставеност на силите, но не винаги. Наличието на множество производства, непропорционалният характер на иска, както и използването на тактики за протакане и злонамерени тактики са допълнителни признаци за неправомерния характер на стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Избраният подход е да се създаде ясно определение, което включва както явно неоснователните иски, така и исковете, които имат някакви правни основания, но които притежават горепосочените характеристики и водят до злоупотреба с права.

Жертвите на стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, обхващат широк спектър от субекти. Жертвите могат да бъдат както физически, така и юридически лица, като включват от журналисти и медии до активисти, редактори, защитници на правата на човека и дори отделни частни лица. Общият елемент на тези категории е тяхното ангажиране в участието на обществеността. Стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да се използват пряко или непряко срещу всеки, който е ангажиран в участието на обществеността, и също така могат да бъдат насочени към субекти, участващи в подготвителни или подкрепящи дейности във връзка с това. В настоящата директива трябва да се предостави подходяща защита на всички тези категории.

За да се реши проблемът по ефективен и всеобхватен начин, определението за участие на обществеността също трябва да се разшири, така че да включва дейностите, извършвани при упражняването на различни права, наред с правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация. Практическите ситуации показват, че определението следва да включва неизчерпателен списък, който обхваща, наред с другото, свободата на сдруженията и събранията, както и академичните свободи. Предвид големия брой стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, срещу журналисти и работещи в медиите, от съществено значение е медийният плурализъм и свободата на медиите да бъдат обхванати от определението за това какво съставлява въпрос от обществен интерес, свързан с ангажирането в участието на обществеността.

За да може настоящата директива да постигне желаните ефекти за защита от злоупотреби с предявяването на съдебни иски на лицата, ангажирани в участието на обществеността, в нейните разпоредби трябва да се посочат редица процесуални гаранции, включително ефективен механизъм за прекратяване на производството ранен етап, който да бъде приложен служебно или по молба на ответника. За допустимостта на механизма за прекратяване на ранен етап не може да се прилага по-висок праг от този за другите процесуални гаранции. В директивата не трябва да се прави разлика между различните категории стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. За тази цел механизмът трябва да се разшири и да бъде достъпен за всички жертви на стратегически съдебни производства, насочени срещу

участието на обществеността. Предложеният подход по отношение на процесуалните гаранции, и по-специално на механизма за прекратяване на ранен етап, е да се преустанови разделянето от страна на Комисията на явно неоснователните и неправомерните дела.

За целите на ефективния механизъм за прекратяване на ранен етап, доказателствената тежест за целите на преценката на съда по въпроса трябва да се носи от ищеца. Предложеният подход е от ищеца да се изисква единствено да докаже, че е налице *prima facie* основателност за всеки елемент от основанието на иска, когато съдът е убеден, че искът не е неправомерен. С този праг се постига баланс между правата на ответника и правото на ищеца на достъп до правосъдие предвид отказа от първоначалното наличие на механизъм за прекратяване на ранен етап само за явно неоснователни дела.

Предложението на Комисията е отлична първа стъпка към прекратяване на злоупотребите с предявяването на съдебни иски срещу участието на обществеността и идва в момент, когато статистическите данни показваха необходимостта от общо европейско решение. С предложението обаче ще се реши само малка част от проблема, тъй като компетентността на равнището на Съюза е ограничена до въпросите на процесуалното право. Ето защо е от съществено значение държавите членки да предприемат допълнителни мерки за допълване на вече предприетите на равнището на Съюза. След влизането в сила на настоящата директива държавите членки не следва да ограничават разширяването на тези разпоредби само до трансграничните граждански и търговски дела, а и до националните дела и делата, които са предмет на наказателното право. Същевременно след периода на преглед Комисията следва също така да вземе под внимание възможността за противодействие на наказателните дела по стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, чрез подходящите правни мерки.

Изпълнението на препоръките, придружаващи настоящото законодателно предложение, също е от основно значение за неговата ефективност. В това отношение държавите членки следва също така да разгледат въвеждането на специални правила, уреждащи етичните кодекси на адвокатите и другите практикуващи юристи, за да се санкционира участието в образуване на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, или тяхното замаскиране като основателни иски.

И накрая, като друга стъпка напред, Комисията следва да преразгледа регламентите „Брюксел Ia“ и „Рим II“, за да се справи с други потенциални случаи на търсене на най-благоприятната правна система, които не са обхванати от настоящата директива.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи приканва водещата комисия по правни въпроси да вземе предвид следните изменения:

Изменение 1

Предложение за директива

Заглавие

Текст, предложен от Комисията

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно защитата на лицата,
ангажирани в участието на
обществеността, от **стратегически**
съдебни производства („стратегически
съдебни производства, насочени срещу
участието на обществеността“)

Изменение 2

Предложение за директива
Позоваване 2 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение 3

Предложение за директива
Съображение 2

Текст, предложен от Комисията

(2) Член 10, параграф 3 от Договора за Европейския съюз гласи, че всеки гражданин на Съюза има право да участва в демократичния живот на Съюза. Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) предвижда, *inter alia*, право на зачитане на личния и семейния живот (член 7), защита на личните данни (член 8), свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, което включва зачитане на свободата и плурализма на медиите (член 11), както и на ефективни правни средства за защита и право на справедлив съдебен

Изменение

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно защитата на лицата,
ангажирани в участието на
обществеността, от **неправомерни**
съдебни производства („стратегически
съдебни производства, насочени срещу
участието на обществеността“)

Изменение

**като взеха предвид становището на
Европейския икономически и социален
комитет,**

Изменение

(2) Член 10, параграф 3 от Договора за Европейския съюз гласи, че всеки гражданин на Съюза има право да участва в демократичния живот на Съюза. Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) предвижда, *inter alia*, право на зачитане на личния и семейния живот (член 7), защита на личните данни (член 8), свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, което включва зачитане на свободата и плурализма на медиите (член 11), **свобода на събранията и сдруженията (член 12), свобода на**

процес (член 47).

изкуствата и науките (член 13), както и правото на ефективни правни средства за защита и право на справедлив съдебен процес (член 47). В член 12 от Хартата се гарантира изрично правото на всеки да образува и членува в професионални съюзи за защита на своите интереси, което е допълнително затвърдено в член 28 от Хартата, гарантиращ правото на колективни преговори и действия.

Изменение 4 Предложение за директива Съображение 3

Текст, предложен от Комисията

(3) Правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, както е посочено в член 11 от Хартата, включва правото на всеки да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи без намеса на публичните власти и независимо от границите. На член 11 от Хартата следва да бъдат дадени смисълът и обхватът на съответстващия член 10 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) относно правото на свобода на изразяване на мнение, както се тълкува от Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ).

Изменение

(3) Правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, както е посочено в член 11 от Хартата, включва правото на всеки да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи без намеса на публичните власти и независимо от границите. На член 11 от Хартата следва да бъдат дадени смисълът и обхватът на съответстващия член 10 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) относно правото на свобода на изразяване на мнение, както се тълкува от Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ). **Европейският съд по правата на човека последователно приема, че правото на свобода на изразяване е един от „основните фундаменти“ на демократичното общество, и както в Хартата, така и в ЕКПЧ, е предвидено много широко право на свободно изразяване.**

Изменение 5
Предложение за директива
Съображение 3 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(3а) Както е установено в последователната практика на ЕСПЧ във връзка с тълкуването на съответните разпоредби на ЕКПЧ и с оглед на контекста, в който Хартата трябва да се тълкува и прилага съгласно член 52, параграф 3 от нея, правото на свобода на изразяване на мнение и на свобода на информацията е тясно и взаимно свързано с упражняването на други права и свободи, включително правото на свобода на събранията и сдруженията и свободата на изкуствата и науките, включително академичната свобода. Също така ЕКПЧ налага позитивно задължение на договарящите държави да гарантират свободата и плурализма на медиите и да създават благоприятна среда за участие в обществения дебат.

Изменение 6
Предложение за директива
Съображение 3 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(3б) Правото на свобода на изразяване на мнение е основно право, което трябва да се упражнява в рамките на принципа на „балансиране на правата“, както повелява практиката на ЕСПЧ и в съответствие с член 54 от Хартата.

Изменение 7
Предложение за директива
Съображение 4

Текст, предложен от Комисията

(4) Целта на настоящата директива е да се **предостави защита** на физическите **и** юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността по въпроси от обществен интерес, по-специално **журналистите** и **защитниците** на правата на човека, от съдебни производства, образувани срещу тях, за да бъдат възпрени от участие на обществеността (често наричани стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността).

Изменение

(4) Целта на настоящата директива е да се **предвидят минимални правила на равнището на Съюза с цел гарантиране на защитата** на физическите **или** юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността по въпроси от обществен интерес, по-специално **журналисти, медии/медийни организации, издатели и защитници на правата на човека, включително организации на гражданското общество, неправителствени организации и синдикални организации, както и изследователи, представители на академичната общност или творци, защитници** на правата на човека, **на правата в областта на околната среда, на правата на жените и на правата на ЛГБТИК+, активисти, синдикални организации, блогъри, лица, сигнализиращи за нередности, или лица в политическа опозиция**, от съдебни производства, образувани срещу тях, **както и от заплахите от такива**, за да бъдат възпрени от участие на обществеността (често наричани „ стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“).

Изменение 8
Предложение за директива
Съображение 4 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(4а) Физическите и юридическите лица, които са ангажирани в

участието на обществеността, играят важна роля за отстояването на обществения дебат, основните права и демократичните ценности, социалното приобщаване, опазването на околната среда и принципите на правовата държава, както и за укрепването на демокрацията, равенството между половете и свободата и плурализма на медиите в Съюза.

Изменение 9
Предложение за директива
Съображение 5

Текст, предложен от Комисията

(5) Журналистите имат важна роля в улесняването на обществения дебат и в разпространението и приемането на информация, мнения и идеи. От съществено значение е да **им** се предостави необходимото пространство, за да допринасят за открития, свободен и честен дебат и да **противодействат** на дезинформацията, манипулирането на информация и намесата. Журналистите следва да могат да осъществяват ефективно дейността си, за да гарантират, че гражданите имат достъп до множество мнения в европейските демокрации.

Изменение

(5) Журналистите имат важна роля в улесняването на обществения дебат и в разпространението и приемането на информация, мнения и идеи. **Независимата обективна, професионална и отговорна журналистика, както и достъпът до плуралистична информация, са основни стълбове на демокрацията.** От съществено значение е **на журналистите** да се предостави необходимото пространство, за да допринасят за открития, свободен и честен дебат и да **докладват независимо за всякакъв натиск, като всичко това е от съществено значение за противодействието** на дезинформацията, манипулирането на информация и намесата. Журналистите следва да могат да осъществяват ефективно **и без страх** дейността си, за да гарантират, че гражданите имат достъп до множество мнения в европейските демокрации. **Въпреки това журналистите са изправени пред все по-трудна среда за упражняване на професията си, в**

която стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, съчетани с търговски и политически натиск, голямо работно натоварване, несигурност в професионалното развитие или автоцензура, представляват значителна заплаха за достъпа на обществеността до информация.

Изменение 10
Предложение за директива
Съображение 6

Текст, предложен от Комисията

(6) Разследващите журналисти по-специално играят ключова роля в **борбата** с организираната престъпност, корупцията и **екстремизма**. Работата им е свързана с особено високи рискове и те са подложени на все по-многобройни атаки и на тормоз. Необходима е стабилна система от гаранции, за да могат те да изпълняват решаващата си роля на пазители по въпроси от **законен** обществен интерес.

Изменение

(6) Разследващите журналисти **и медийните организации** по-специално играят ключова роля в **разкриването, наред с друго, на организираната престъпност, злоупотребата с власт, корупцията, недобросъвестната практика, непотизма, ситуацията на кадрова въртележка между държавния и частния сектор, нарушенията на основните права и предизвикващия и използващ насилие екстремизъм**. Работата им е свързана с особено високи рискове и те са подложени на все по-многобройни атаки, **убийства, заплахи, сплашване** и на тормоз. Необходима е стабилна система от гаранции **и защита, включително защита на тяхната физическа безопасност и на техния живот, както и разследване на посегателствата срещу тях**, за да могат те да изпълняват решаващата си роля на пазители по въпроси от обществен интерес, **без страх от наказание за това, че са търсили информация и са я предоставили на обществеността**.

Изменение 11
Предложение за директива
Съображение 7

Текст, предложен от Комисията

(7) Защитниците на правата на човека също играят важна роля в европейските демокрации, особено в отстояването на основните права, демократичните ценности, социалното приобщаване, опазването на околната среда и върховенството на закона. Те следва да могат да участват активно в обществения живот и техният глас по въпросите на политиката и в процесите на вземане на решения следва да се чува без страх от сплашване. Защитници на правата на човека са лица или организации, ангажирани в защитата на основните права и на редица други права, като правата в областта на околната среда и на климата, правата на жените, правата на ЛГБТИК, правата на хората с малцинствен расов или етнически произход, трудовите права или религиозните свободи. Други участници в обществения дебат, като например представители на академичната общност **и** изследователи, също заслужават подходяща защита.

Изменение

(7) Защитниците на правата на човека също играят важна роля в европейските демокрации, особено в отстояването на основните права, демократичните ценности, социалното приобщаване, опазването на околната среда, **равенството между половете** и върховенството на закона. Те следва да могат да участват активно в обществения живот, **да спомогат за отчетността** и техният глас по въпросите на политиката и в процесите на вземане на решения следва да се чува без страх от сплашване. Защитници на правата на човека са лица, **групи** или организации, ангажирани в защитата на основните права и на редица други права, като **граждански, политически, икономически, социални, културни права**, правата в областта на околната среда и на климата, правата на жените, правата на ЛГБТИК, правата на хората с малцинствен расов или етнически произход, трудовите права, **синдикалните права** или религиозните свободи. Други участници в обществения дебат, като например представители на академичната общност, изследователи, **творци, лица, сигнализиращи за нередности, или лица в политическа опозиция**, също заслужават подходяща защита, **тъй като и те са обект на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.**

Изменение 12
Предложение за директива
Съображение 7 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(7а) Представителите на академичната общност и изследователите, упражняващи както правото си, така и задължението си да се изразяват в рамките на своята област на експертна компетентност, допринасят съществено за обществения дискурс и за разпространението на знания, както и правят необходимото така, че демократичният дебат да може да се провежда въз основа на осведоменост. Използването на правни инструменти с цел сплашване в опит да им бъде попречено да осъществяват комуникация по въпроси, свързани с научната им дейност, е пряко нарушение на академичната свобода и застрашава решаващата роля на учените в борбата срещу дезинформацията и невярната информация.

Изменение 13
Предложение за директива
Съображение 7 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(7б) Защитниците на околната среда също играят ключова роля за защитата на основните права и за постигането на екологичните цели, определени от Европейския съюз, и по никакъв начин не трябва да бъдат преследвани или тормозени заради участието им в дейности за защита на правата на човека и на правата в областта на околната среда и на

климата. През последните години защитниците на околната среда са обект на постоянно увеличаващи се случаи на убийства, заплахи, тормоз, сплашване, кампании за оклеветяване, криминализиране и съдебен тормоз.

Изменение 14
Предложение за директива
Съображение 7 в (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(7в) *Защитниците на правата на жените и на ЛГБТИК+ също играят важна роля за насърчаването и защитата на равенството между половете, както и за предоставянето на подкрепа и защита на жертвите на насилие, основано на пола. Защитниците и организациите за защита на правата на жените и на ЛГБТИК+ са все по-често обект на нападения и са изправени пред заплахи, включително за техния живот, и пред насилие, което води до автоцензура. През годините стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, все по-често се използват за криминализиране на солидарността, както и срещу активистите, защитаващи правата на жените, равенството между половете и правата на ЛГБТИК+, с цел да се постави пречка пред напредъка в постигането на равенство между половете, като все по-често се поставя под въпрос ролята им на обществени пазители и се допринася за стесняването на пространството за гражданското общество в Съюза.*

Изменение 15
Предложение за директива
Съображение 9

Текст, предложен от Комисията

(9) За да се насърчава тази среда, е важно журналистите и защитниците на правата на човека да бъдат защитени от съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Подобни съдебни производства не се образуват с цел достъп до правосъдие, а за заглушаване на обществения дебат, **като обикновено се** използват тормоз и сплашване.

Изменение

(9) За да се насърчава тази среда, е важно **физическите или юридическите лица, които са ангажирани в участието на обществеността, и по-специално журналистите, лицата, сигнализиращи за нередности, активистите, представителите на академичната общност, изследователите, творците** и защитниците на правата на човека, **включително организациите на гражданското общество и синдикалните организации,** да бъдат защитени от съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Подобни съдебни производства не се образуват с цел достъп до правосъдие **с оглед действително отстояване, защита или упражняване на право,** а **за да се предотврати, ограничи или санкционира участието на обществеността, с цел в крайна сметка заглушаване на обществения дебат и предотвратяване на разследване и докладване на нарушения на правото на Съюза и на националното право, на корупция или на други целящи злоупотреба практики. Тези практики често** използват тормоз и сплашване.

Изменение 16
Предложение за директива
Съображение 10

Текст, предложен от Комисията

(10) Стратегическите съдебни производства, насочени срещу

Изменение

(10) Стратегическите съдебни производства, насочени срещу

участието на обществеността, обикновено се образуват от влиятелни субекти, например **физически лица, лобистки групи, корпорации** и държавни органи. **Те** често са свързани с неравнопоставеност на силите между страните, като ищецът има по-мощна финансова или политическа позиция от ответника. **Въпреки че не е задължителен** компонент на тези дела, неравнопоставеността на силите, когато е налице, значително увеличава вредните последици и възпиращия ефект на съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността.

участието на обществеността, обикновено се образуват от влиятелни **физически лица или** субекти, например **лобистки групи, корпорации, държавни служители, публично контролирани субекти** и държавни органи, **включително политици и съдебни органи, в опит да заглушат общественения дебат. Жертвите на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да бъдат съдени за изразяване на критични възгледи относно определено поведение или относно изобличаване на неправомерно поведение** и често са свързани с неравнопоставеност на силите между страните, като ищецът има по-мощна финансова или политическа позиция от ответника. **Неравнопоставеността на силите е значителен и типичен** компонент на тези дела, **но може да липсва в някои случаи, които отговарят на критериите за стратегическо съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, ако са налице всички други компоненти, характерни за стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Случаите, в които не е налице неравнопоставеност на силите, следва да се тълкуват предпазливо, за да се избегне злонамерено приписване на твърдяно стратегическо съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, на неправителствени организации, на защитници на правата на човека, активисти, журналисти и други, които се обръщат добросъвестно към съдилищата, за да се защитят срещу клеветнически коментари от**

страна на влиятелни участници.

Неравнопоставеността на силите, когато е налице, значително увеличава вредните последици и възпиращия ефект на съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение 17

Предложение за директива

Съображение 11

Текст, предложен от Комисията

(11) Съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да окажат неблагоприятно въздействие върху доверието **в журналистите и защитниците на правата на човека** и върху тяхната репутация, както и да изчерпят техните финансови и други ресурси. Поради такива производства публикуването на информация по въпрос от обществен интерес може да бъде забавено или напълно избегнато. Продължителността на процедурите и финансовият натиск могат да окажат възпиращ ефект върху журналистите и защитниците на правата на човека. Наличието на такива практики следователно може да има възпиращо въздействие върху тяхната работа, като допринася за автоцензура в очакване на евентуални бъдещи съдебни производства, което води до обедняване на обществения дебат в ущърб на обществото като цяло.

Изменение

(11) Съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да окажат неблагоприятно въздействие върху доверието **във физическите или юридическите лица, които са ангажирани в участието на обществеността**, и върху тяхната репутация, както и да изчерпят техните финансови и други ресурси **и да им причинят психологически вреди**. Поради такива производства публикуването на информация по въпрос от обществен интерес може да бъде забавено или напълно избегнато. Продължителността на процедурите и финансовият натиск могат да окажат възпиращ ефект върху журналистите, **лицата, сигнализиращи за нередности, активистите, представителите на академичната общност, изследователите, творците** и защитниците на правата на човека, **включително организациите на гражданското общество, неправителствените организации и синдикалните организации, ангажирани в участието на обществеността**. Наличието на такива практики следователно може да има възпиращо въздействие върху

тяхната работа, като допринася за автоцензура в очакване на евентуални бъдещи съдебни производства, което води до обедняване на обществения дебат в ущърб на обществото като цяло.

Изменение 18
Предложение за директива
Съображение 12

Текст, предложен от Комисията

(12) Лицата, които са обект на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да бъдат изправени едновременно пред множество дела, образувани понякога в няколко юрисдикции. Производствата, образувани в юрисдикцията на една държава членка, срещу лице, пребиваващо в друга държава членка, обикновено са по-сложни и скъпоструващи за ответника. Ищците в съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, могат също така да използват процесуални инструменти, за да удължат продължителността на съдебното производство и да го оскъпят, както и да завеждат дела в юрисдикция, която смятат за благоприятна за тяхното дело, а не в съда, който е най-подходящ за разглеждане на иска. Подобни практики също така създават ненужна и вредна тежест за националните съдебни системи.

Изменение

(12) Лицата, които са обект на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да бъдат изправени едновременно пред множество дела, **които могат да бъдат граждански, административни или наказателни или комбинация от тях**, образувани понякога в няколко юрисдикции. **Според сведенията повечето случаи на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, са наказателни и национални дела.** Производствата, образувани в юрисдикцията на една държава членка, срещу лице, пребиваващо в друга държава членка, обикновено са по-сложни и скъпоструващи за ответника. Ищците в съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, могат също така да използват процесуални инструменти, за да удължат продължителността на съдебното производство и да го оскъпят, както и да завеждат дела в юрисдикция, която смятат за благоприятна за тяхното дело, а не в съда, който е най-подходящ за разглеждане на иска. **Продължителността на производствата, финансовият натиск и заплахата от санкции, по-**

специално наказателноправни санкции, съставляват мощни инструменти за сплашване и заглушаване на гласовете, отправящи критика. Подобни практики също така създават ненужна и вредна тежест за националните съдебни системи **и водят до злоупотреба с техните ресурси.**

Изменение 19
Предложение за директива
Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

(13) Предвидените в настоящата директива гаранции следва да се прилагат за всяко физическо или юридическо лице поради **ангажирането му** в участието на обществеността. Те следва също така да защитават физическите или юридическите лица, които на професионална или лична основа подкрепят, подпомагат или предоставят стоки или услуги на друго лице за цели, пряко свързани с участието на обществеността по въпроси от обществен интерес. Това включва например интернет доставчици, издателски къщи или печатници, които са изправени пред съдебно производство заради предоставянето на услуги на лицето, което е обект съдебно производство, или са заплашени от такова производство.

Изменение

(13) Предвидените в настоящата директива гаранции следва да се прилагат за всяко физическо или юридическо лице поради **неговото пряко или непряко ангажиране** в участието на обществеността. Те следва също така да защитават физическите или юридическите лица, които на професионална или лична основа подкрепят, подпомагат или предоставят стоки или услуги на друго лице за цели, пряко свързани с участието на обществеността по въпроси от обществен интерес. Това включва например интернет **членове на семейството, меди**, доставчици, издателски къщи или печатници, които са изправени пред съдебно производство заради **подпомагането**, предоставянето **на подкрепа или** на услуги на лицето, което е обект **на** съдебно производство, или са заплашени от такова производство.

Изменение 20
Предложение за директива
Съображение 13 а (ново)

(13а) Настоящата директива има за цел също така да обезкуражи целящо злоупотреба използване на досъдебни производства, като например предупредителни писма и декларации за преустановяване на определени действия и за въздържане от повторното им извършване, които се използват за заглушаване на физически и юридически лица, ангажирани в участието на обществеността. Като предоставя на физическите и юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността, инструментите за ефективна борба срещу неправомерни иски в съда, Директивата спомага и за предотвратяване на подобни тактики на сплашване.

Изменение 21
Предложение за директива
Съображение 14

(14) Настоящата директива следва да се прилага за всеки вид правен иск или действие от граждански или търговски характер с трансгранично значение, независимо от естеството на съда или правораздавателния орган. **Това** включва граждански иски, предявени в рамките на наказателно производство. Включват се и временни и охранителни мерки, насрещни иски или друг конкретен вид правни средства за защита, които са на разположение съгласно други инструменти.

(14) Настоящата директива следва да се прилага за всеки вид правен иск или действие от граждански или търговски характер с трансгранично значение, **включително иски, по които съдебните производства не са приключили пред национален съд към момента на влизането ѝ в сила**, независимо от естеството на съда или правораздавателния орган. **Съдебните производства по смисъла на настоящата директива включват всички производства пред съд или друг правораздавателен орган по граждански дела, включително**

искания в ускорени производства като например за временни мерки за преустановяване на действия. То включва **и** граждански искиове, предявени в рамките на наказателно производство, **тъй като те по същество са граждански, а не наказателноправни искиове.** Включват се и временни и охранителни мерки, насрещни искиове или друг конкретен вид правни средства за защита, които са на разположение съгласно други инструменти.

Изменение 22
Предложение за директива
Съображение 16

Текст, предложен от Комисията

(16) Участието на обществеността следва да означава всяко изявление или действие на физическо или юридическо лице, направено или извършено при **упражняване** на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация по въпрос от обществен интерес, като например създаване, излагане, рекламиране или друго популяризиране на **журналистически**, политически, научни, академични, художествени, коментарни или сатирични съобщения, публикации или произведения, както и всички подготвителни дейности, пряко свързани с тях. **То** може да включва и дейности, свързани с упражняването на правото на свобода на сдружаване и свобода на мирни събрания, като например организиране или участие в лобистки дейности, демонстрации и протести или дейности, произтичащи от упражняването на правото на добра администрация и правото на ефективни правни средства за защита, като

Изменение

(16) Участието на обществеността следва да означава всяко изявление или действие на физическо или юридическо лице, направено или извършено при **упражняването на основни права и свободи на човека като** правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация по въпрос от обществен интерес, като например създаване, излагане, рекламиране или друго популяризиране на **журналистическо съдържание, новинарски и актуални материали**, политически, научни, академични, художествени, коментарни или сатирични съобщения, публикации или произведения, както и всички подготвителни дейности, пряко свързани с тях. **„Бъдещ обществен интерес“ се отнася до факта, че даден въпрос може все още да не е от обществен интерес, но може да стане такъв, когато обществеността бъде запозната с него, например чрез публикация или**

подаване на жалби, петиции, административни и съдебни иски и участие в публични изслушвания. **Участието на обществеността следва да включва и подготвителни, подкрепящи или подпомагащи дейности, които имат пряка и неразривна връзка с въпросното изявление или въпросната дейност и които са насочени към съдържане на участието на обществеността. Освен това то може да обхваща и други дейности, предназначени за осведомяване или оказване на влияние върху общественото мнение, или по-нататъшни действия от страна на обществеността, включително дейности на които и да е частен или публичен субект във връзка с въпрос от обществен интерес, като например организирането или участието в научни изследвания, проучвания, кампании или други колективни действия.**

Изменение 23
Предложение за директива
Съображение 16 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

индивидуална жалба. Участието на обществеността може да включва и дейности, свързани с упражняването **на академичната и творческата свобода**, на правото на свобода на сдружаване и свобода на мирни събрания, като например организиране или участие в лобистки дейности, демонстрации и протести или дейности, произтичащи от упражняването на правото на добра администрация и правото на ефективни правни средства за защита, като подаване на жалби, петиции, административни и съдебни иски и участие в публични изслушвания.

Изменение

(16а) Участието на обществеността следва да включва и подготвителни, подкрепящи или подпомагащи дейности, които имат пряка и неразривна връзка с въпросното изявление или въпросната дейност. Тези дейности следва да се отнасят пряко за конкретен акт на участие на обществеността, включително дейности, основаващи се на договорна връзка между лицето, ангажирано в участието на обществеността, и лицето,

извършващо подготвителната, подкрепящата или подпомагащата дейност. Освен това участието на обществеността може да обхваща и други дейности, предназначени за осведомяване или за оказване на влияние върху общественото мнение или за по-нататъшни действия от страна на обществеността, включително дейности на частноправен или публичноправен субект във връзка с въпрос от обществен интерес, като например организирането на или участието в научни изследвания, проучвания, кампании или други колективни действия. Предявяването на искове не срещу лицето, ангажирано в участието на обществеността, а срещу медийна организация като например интернет платформа, публикуваща неговото произведение, или срещу дружеството, отпечатващо съответния текст, или срещу търговския обект, продаващ текста, може да бъде ефективен начин за заглушаване на участието на обществеността, тъй като без такива услуги мненията не могат да бъдат публикувани и по този начин не могат да повлияят на общественения дебат.

Изменение 24
Предложение за директива
Съображение 17

Текст, предложен от Комисията

(17) Участието на обществеността в общия случай не следва да обхваща търговската реклама и маркетинговата дейност, **които обикновено не се извършват при упражняване на свободата на изразяване на мнение и**

Изменение

(17) Участието на обществеността в общия случай не следва да обхваща търговската реклама и маркетинговата дейност.

свободата на информация.

Изменение 25
Предложение за директива
Съображение 18

Текст, предложен от Комисията

(18) Понятието за въпрос от обществен интерес следва да включва също така качеството, безопасността или други съответни аспекти на стоките, продуктите или услугите, когато тези въпроси са от значение за общественото здраве, безопасността, околната среда, климата или упражняването на основните права. Чисто индивидуален спор между потребител и производител или доставчик на услуга във връзка със стока, продукт или услуга следва да бъде обхванат само когато въпросът съдържа елемент от обществен интерес, например относно продукт или услуга, които не отговарят на екологични стандарти или на стандарти за безопасност.

Изменение

(18) Понятието за въпрос от обществен интерес следва да включва също така качеството, безопасността или други съответни аспекти на стоките, продуктите или услугите, **включително условията, при които те се произвеждат и предоставят**, когато тези въпроси са от значение за общественото здраве, безопасността, околната среда, климата, **принципите на правата държава** или упражняването на основните права, **включително трудовите права, свободата и плурализма на медиите, недопускането на дискриминация, равенството между половете и защитата от основано на пола насилие**. Чисто индивидуален спор между потребител и производител или доставчик на услуга във връзка със стока, продукт или услуга следва да бъде обхванат само когато въпросът съдържа елемент от обществен интерес, например относно продукт или услуга, които не отговарят на екологични стандарти или на стандарти за безопасност, **на трудовите права, правата на потребителите или правата на човека, включително на принципа на недопускане на дискриминация**.

Изменение 26
Предложение за директива
Съображение 19 а (ново)

(19а) Твърденията за корупция, измама, изпирание на пари, присвояване, изнудване, принуда, сексуален тормоз или основано на пола насилие или други форми на сплашване и на престъпност, включително престъпления против околната среда, също се считат за въпроси от обществен интерес. Дейностите, насочени към защита на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, към предоставяне или улесняване на достъпа на обществото до информация с цел борба срещу дезинформацията, както и към научни и научноизследователски дейности, също се считат за въпроси от обществен интерес.

Изменение 27
Предложение за директива
Съображение 20

(20) Неправомерните съдебни производства обикновено са съпроводени с недобросъвестно използвани съдебни тактики, като например забавяне на производството, причиняване на непропорционални разноси на ответника в производството или търсене на най-благоприятната правна система. Тези тактики се използват от ищеца за други цели, различни от получаването на достъп до правосъдие. Подобни тактики често, макар и невинаги, са съчетани с различни форми на сплашване, тормоз или заплахи.

(20) Неправомерните съдебни производства се характеризират с основната си цел за предотвратяване, ограничаване или санкциониране на участието на обществеността или за постигане на възпиращ ефект върху участието на обществеността по разглеждания въпрос; следователно те съставляват злоупотреба с материалното или процесуалното право. Съгласно общите принципи на правото правата не могат да бъдат упражнявани по начин, целящ злоупотреба, както е установено в член 54 от Хартата и в член 17 от

ЕКПЧ. Изводът за неправомерния характер на дадено съдебно производство следва да се направи, като се изхожда от съвкупността от обстоятелствата по делото.

Неправомерните съдебни производства обикновено са съпроводени с недобросъвестно използвани съдебни тактики, като например **искове за преувеличено или прекомерно обезщетение за вреди, искания за непропорционални предварителни ограничителни мерки**, забавяне на производството, **завеждане на множество съдебни дела по сходни въпроси**, причиняване на непропорционални разноски на ответника в производството или търсене на най-благоприятната правна система. **Миналото поведение на ищеца, и по-специално вече упражнено сплашване с правни средства, също следва да се вземе предвид, когато се определя дали съдебните искове са неправомерни по своята същност. Предходно отхвърляне на ранен етап на подобен иск като неправомерен следва да бъде prima facie признак за неправомерен характер.** Тези тактики се използват от ищеца за други цели, различни от получаването на достъп до правосъдие **с цел действително отстояване, защита или упражняване на право, и това води до злоупотреба с материалното или процесуалното право.** Подобни тактики често, макар и невинаги, са съчетани с различни форми на сплашване, тормоз или заплахи, **като например заплашването с използване на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. В случай на смърт на ответника такива неправомерни съдебни**

производства биха могли дори да бъдат продължени срещу техните наследници.

Изменение 28
Предложение за директива
Съображение 20 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(20а) Друга повтаряща се характеристика на стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, е възползването от надмощие, дължащо се на икономическа сила, правни ресурси или политическо влияние от страна на ищеца с цел ограничаване на ангажираността на ответника в участието на обществеността. Това води до неравнопоставеност на силите, което предизвиква особено безпокойство, ако неправомерните съдебни иски са финансирани пряко или косвено от държавните бюджети и са съчетани с други непреки или преки мерки на държавата срещу независими медии, независима журналистика и гражданското общество. Такава неравнопоставеност на силите може да липсва в някои случаи, които обаче отговарят на други критерии за наличието на стратегическо съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността.

Изменение 29
Предложение за директива
Съображение 23

Текст, предложен от Комисията

(23) Ответниците следва да могат да подадат молба за следните процесуални гаранции: искане за обезпечение за покриване на процесуалните разноски или процесуалните разноски и вредите, искане за прекратяване на ранен етап на **явно неоснователни** съдебни производства, искане за правни средства за защита срещу неправомерни съдебни производства (присъждане на разноски, обезщетение за вреди и санкции), или за всички тях едновременно.

Изменение

(23) Ответниците следва да могат да подадат молба за следните процесуални гаранции: искане за обезпечение за покриване на процесуалните разноски или процесуалните разноски и вредите, искане за прекратяване на ранен етап на **неправомерни** съдебни производства, искане за правни средства за защита срещу неправомерни съдебни производства (присъждане на разноски, обезщетение за вреди и санкции), или за всички тях едновременно. **Съдебните производства, образувани срещу физически или юридически лица във връзка с тяхната ангажираност в участието на обществеността, следва да се разглеждат по бърз и ефективен начин, като се вземат предвид обстоятелствата по случая, правото на ефективни правни средства за защита и правото на справедлив съдебен процес.**

Изменение 30
Предложение за директива
Съображение 23 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(23а) Всяко физическо или юридическо лице, което защитава или популяризира правата на лица, ангажирани в участието на обществеността, или по друг начин показва интерес от защитата на дейността за участие на обществеността, и което е обект на стратегическо съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността,

следва да има възможността да участва в това производство или да предоставя информация, било в подкрепа на ответника, било от свое име с одобрението на ответника. Тази възможност за процесуално представителство не следва да засяга правото и правомощията на синдикалните организации и представителите на работниците и служителите да участват от името на работниците и служителите или в тяхна подкрепа в съдебни производства, по реда и при условията на други правила на Съюза и национални правила.

Изменение 31
Предложение за директива
Съображение 25 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(25а) Производствата, насочени срещу участието на обществеността, излагат лицата, срещу които са заведени целенасочено, на големи финансови и психологически вреди, като същевременно ги изправят пред необходимостта да установят факти, чието доказване често е трудно, като например неправомерния характер на дадено съдебно производство. В такива случаи ответниците следва да имат право да получат необходимата подкрепа при отстояването на своите доводи, след като дадат предварително си одобрение за това. Това включва, но не се ограничава до, подкрепа и предоставяне на информация. Ответникът следва да има право да потърси такава подкрепа от всяко физическо или

юридическо лице със законен интерес или с експертен опит в защитата или насърчаването на правата на лицата, ангажирани в участието на обществеността. Това включва, наред с другото, журналисти и представители на академичните среди, както и неправителствени организации, органи или агенции на Съюза, международни организации и техните органи, професионално-съсловни и представителни сдружения, синдикални организации и други колективни органи, които действат в интерес на ответника или разполагат със специални сведения относно ищеца, по-специално относно неговата ангажираност срещу участието на обществеността.

Изменение 32
Предложение за директива
Съображение 30

Текст, предложен от Комисията

(30) Ако ответникът подаде молба за прекратяване на ранен етап, ищецът по главното производство следва да е този, който да докаже в ускорената процедура, че искът не е **явно неоснователен**. Това не представлява ограничение на достъпа до правосъдие, като се има предвид, че ищецът носи доказателствената тежест във връзка с този иск в главното производство и че за избягването на прекратяване на ранен етап е достатъчно да **достигне много по-нисък праг, като докаже**, че **искът не е явно неоснователен**.

Изменение

(30) Ако ответникът подаде молба за прекратяване на ранен етап, ищецът по главното производство следва да е този, който да докаже в ускорената процедура, че искът не е **неправомерен**. Това не представлява ограничение на достъпа до правосъдие, като се има предвид, че ищецът носи доказателствената тежест във връзка с този иск в главното производство и че за избягването на прекратяване на ранен етап е достатъчно да **докаже, че искът не е неправомерен, както и на това, че когато прави искане за отхвърляне на иска, ответникът следва да посочи на съда елементите, които са признак за неправомерност**.

Изменение 33
Предложение за директива
Съображение 30 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(30а) Отхвърлянето на изцяло или частично неоснователни иски на ранен етап не съставлява неоправдано нарушение на правото на достъп до правосъдие. Съгласно настоящата директива държавите членки следва да овластят своите съдилища и други правораздавателни органи с възможността да постановяват на ранен етап решения за прекратяване на производството, но тези решения следва да се постановяват от съда за всеки отделен случай по иски, при които целта на ищеца не е действително да отстоява, защитава или упражнява дадено право. Освен това ищите винаги следва да имат право да обжалват решенията за прекратяване на производството на ранен етап.

Изменение 34
Предложение за директива
Съображение 34 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(34а) Разпоредбите и гаранциите на настоящата директива се прилагат в съответствие с тълкуването^{1а} на Съда на Европейския съюз на принципа „*tempus regit actum*“ по отношение на всички висящи съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, към датата на влизане в сила на националното законодателство за прилагане на настоящата директива и след това.

**Изменение 35
Предложение за директива
Съображение 35 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(35а) Настоящата директива не следва да засяга съществуващите права на представителство и встъпване, гарантирани от друг нормативен акт на Съюза или от национален нормативен акт.

**Изменение 36
Предложение за директива
Съображение 36**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(36) Настоящата директива допълва препоръката на Комисията относно защитата на журналистите и защитниците на правата на човека, които се ангажират с участието на обществеността, от **стратегически** съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“). Посочената препоръка е отправена към държавите членки и в нея се предоставя всеобхватен набор от мерки, включително обучение, повишаване на осведомеността, подкрепа за лицата, обект на неправомерни съдебни производства, както и събиране на данни, докладване и мониторинг на съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността.

(36) Настоящата директива допълва препоръката на Комисията относно защитата на журналистите и защитниците на правата на човека, които се ангажират с участието на обществеността, от **явно неоснователни или от неправомерни** съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“). Посочената препоръка е отправена към държавите членки и в нея се предоставя всеобхватен набор от мерки, включително обучение, повишаване на осведомеността, подкрепа за лицата, обект на неправомерни съдебни производства, както и събиране на данни, докладване и мониторинг на съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността.
При транспонирането на

настоящата директива държавите членки следва също така да гарантират изпълнението на препоръката на Комисията. В това отношение държавите членки следва да обърнат особено внимание на изпълнението на препоръките, отнасящи се по-специално до включването на гаранции, подобни на предвидените в настоящата директива, за националните дела, които не са обхванати от приложното поле на настоящата директива, и предоставянето на правна помощ на ответниците по финансово достъпен и леснодостъпен начин, и да гарантират включването в своето национално законодателство по транспонирането на целеви разпоредби за тази цел.

Изменение 37
Предложение за директива
Съображение 36 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(36а) Настоящата директива предвижда подкрепа и превантивни мерки, включително създаването на национални фондове от държавите членки, управлявани от независим орган като например организации на гражданското общество, с подкрепата на Комисията, нефинансови механизми за подкрепа като например предоставянето на правна помощ и психологическа подкрепа, както и мерки за обучение, повишаване на осведомеността и събиране на данни. Тя също така има за цел да гарантира събирането на данни чрез установяване на общи критерии на равнището на ЕС. Следва

да бъдат създадени национални фокусни точки, координирани от Комисията и управлявани от независими организации на гражданското общество, управляващи финансови средства на Съюза, в които да се събира и споделя информацията относно всички организации, предоставящи насоки и подкрепа за лица, обект на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Такива организации могат да включват сдружения на практикуващи юристи, медийни съвети и съвети по печата, обединяващи сдружения на защитници на правата на човека, сдружения на равнището на Съюза и на национално равнище, адвокатски кантори, защитаващи pro bono лица, обект на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, правни клиници на университети, както и други неправителствени организации.

**Изменение 38
Предложение за директива
Съображение 36 б (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(36б) Настоящата директива няма за цел да разреши всички проблеми във връзка със стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, които се използват срещу лица, ангажирани в участието на обществеността. В бъдеще следва да се обърне специално внимание на злоупотребата с наказателноправната система,

както и със системата на административното право. По-специално престъплението клевета поражда особена опасност от злоупотреба с позоваване на него като основание за стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Комисията и държавите членки следва да работят по решения за справяне с тези опасности.

Изменение 39
Предложение за директива
Съображение 36 в (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(36в) Обучението на журналисти, други медийни специалисти и защитници на правата на човека следва да укрепи капацитета им за справяне с неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. То следва да се съсредоточи върху разпознаването на такива съдебни производства, начините за справяне с тях от страна на лицата, които са обект на такива производства, и информирането им за техните права и задължения, за да бъдат способни да предприемат необходимите стъпки, за да се защитят срещу такива производства. Следва също така да се осигури обучение на практикуващите юристи, за да се повиши осведомеността относно неправомерните съдебни производства и да се даде възможност те да бъдат откривани на много ранен етап.

Изменение 40
Предложение за директива
Съображение 36 г (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(36г) Държавите членки следва да създадат специални национални фондове, управлявани от независим орган, като например организации на гражданското общество, и с подкрепата на Комисията, за да подкрепят и обезщетяват жертвите на неправомерни съдебни производства. Националните фондове следва да бъдат частично финансирани с постъпления от санкции. Ресурсите, предоставени чрез националните фондове, следва също така да се разпределят на организациите, предоставящи насоки и подкрепа за лицата, обект на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, за да се гарантира, че на тези организации се предоставят достатъчно ресурси, за да изпълняват задачите си по подходящ начин.

Изменение 41
Предложение за директива
Съображение 36 д (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(36д) Събирането на данни е от първостепенно значение за документиране на случаите на неправомерни съдебни производства и за предоставяне на решения за тяхното предотвратяване. Настоящата директива следва да установи общи критерии за стандартизиране на процедурите за

събиране на данни в държавите членки и да гарантира събирането на съпоставими данни. Тези данни следва да включват:

i) броя на неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, които са образувани през съответната година;

ii) броя на неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, които са прекратени на ранен етап поради пълна или частична неоснователност на иска през съответната година, считано от 2022 г., както поради неоснователност по същество на делото, така и поради недопустимост поради процесуално нарушение;

iii) броя на съдебните производства, класифицирани по вид на ответника (напр. журналист, защитник на правата на човека, печатно издание);

iv) броя на съдебните производства, класифицирани по вид на ищеца (напр. политик, частно лице, дружество, дали ищецът е чуждестранен субект);

v) данни относно актовете на участие на обществеността, във връзка с които е образувано съдебно производство;

vi) данни за прогнозния първоначален размер на търсените от ищците обезщетения за вреди;

vii) описание на различните правни основания, предявени от ищците, и съответния им брой;

viii) данни за продължителността на производствата, включително на всички инстанции;

ix) данни относно трансгранични елементи;

x) ако са налични, други данни, включително за съдебните разноски по производствата, и когато е уместно и целесъобразно, съответните данни за предисторията на делата;

xii) вида на иска съгласно категоризацията в настоящата директива и придружаващата я препоръка.

Изменение 42
Предложение за директива
Член 1 - параграф 1

Текст, предложен от Комисията

В настоящата директива се предвиждат гаранции срещу **стратегическите** съдебни производства по граждански дела с трансгранично значение, образувани срещу физически и юридически лица, **по-специално** журналисти и защитници на правата на човека, поради ангажирането им в участието на обществеността.

Изменение

В настоящата директива се предвиждат **процесуални и правни** гаранции срещу **неправомерни** съдебни производства **или заплахи за започване на съдебно производство** по граждански дела с трансгранично значение, образувани **пряко или непряко** срещу физически **или** юридически лица, **като** журналисти, **медии** и **правозащитници, по-специално** защитници на правата на човека, **на правата в областта на околната среда, на правата на жените и на правата на ЛГБТИК +, както и организации на гражданското общество, неправителствени организации, активисти, синдикални организации, творци, изследователи, представители на академичната общност, блогъри, лица, сигнализиращи за нередности, или лица в политическа опозиция,** поради

ангажирането им в участието на обществеността, **включително онлайн**.

Изменение 43
Предложение за директива
Член 1 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(1а) Настоящата директива определя минимални стандарти за защита на физическите и юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността, в областта на гражданското съдопроизводство. Прилагането на настоящата директива при никакви обстоятелства не съставлява основание за намаляване на нивото на гаранции, което вече е предоставено от държавите членки по въпросите, обхванати от настоящата директива.

Изменение 44
Предложение за директива
Член 3 – параграф 1 – точка 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1. „участие на обществеността“ означава всяко изявление или всяка дейност на физическо или юридическо лице, изразени или извършени при **упражняване** на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, по въпрос от обществен интерес, **както и пряко свързаните с това подготвителни, подкрепящи или подпомагащи** действия. Това включва жалби, петиции, административни или съдебни иски и участие в публични изслушвания;

1. „участие на обществеността“ означава всяко изявление или всяка дейност на физическо или юридическо лице, изразени или извършени при **упражняването на основни права и свободи като например** правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, по въпрос от обществен интерес, **свободата на събранията и сдруженията, свободата на пресата, академичната и творческата свобода, свободата на науката и културата, правото на колективно договаряне и** действия,

правото на ефективни правни средства за защита или правото на добра администрация. Това включва всяка дейност, независимо от естеството, средата или формата, която служи за упражняване на обществен контрол, разкриване, разпространение или популяризиране на информация сред обществеността, като например жалби, петиции, административни или съдебни иски и участие в публични изслушвания, както и всякакви форми на създаване, излагане, реклама или друго популяризиране на журналистически, политически, научни, академични, творчески, коментарни или сатирични съобщения, публикации или произведения. Това включва също така всички свързани с тях подкрепящи или подготвителни дейности, по-специално работата на медийните организации като например предоставянето от физически или юридически лица на професионална или лична основа на подкрепа за друго лице за цели, пряко свързани с участието на обществеността по въпроси от обществен интерес;

Изменение 45

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква а

Текст, предложен от Комисията

а) обществено здраве, безопасност, околна среда, климат или упражняване на основните права;

Изменение

а) обществено здраве, безопасност, **свобода и плурализъм на медиите**, околна среда, климат или упражняване на основните права **и правата на човека, включително трудовите права, недопускане на дискриминация, равенство между половете и защита**

от основано на пола насилие;

Изменение 46

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква в

Текст, предложен от Комисията

в) въпроси, които са обект на публично обсъждане или **преразглеждане** от орган на законодателната, изпълнителната или съдебната власт, или други официални **публични производства**;

Изменение

в) въпроси, които са обект на публично обсъждане или **на обсъждане** от орган на законодателната, изпълнителната или съдебната власт, или други официални **производства, както и действия или бездействия на държавни органи**;

Изменение 47

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква г

Текст, предложен от Комисията

г) твърдения за корупция, измама или престъпление;

Изменение

г) твърдения за корупция, измама, **присвояване, изпирание на пари, изнудване, принуда, сексуален тормоз и основано на пола насилие** или **други форми на сплашване или всяко друго престъпление или административно нарушение, включително престъпления против околната среда**;

Изменение 48

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква д

Текст, предложен от Комисията

д) дейности, насочени към **борбата** с дезинформацията;

Изменение

д) дейности, насочени към **защита на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, принципа на ненамеса в демократичните процеси, както и към предоставяне или улесняване на достъпа на обществеността до**

**информация с оглед на борбата
срещу дезинформацията;**

Изменение 49

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква д а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

**да) академични, научни и
изследователски дейности;**

Изменение 50

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква д б (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

дб) творчески дейности;

Изменение 51

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – уводна част

Текст, предложен от Комисията

Изменение

3. „неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“ означава съдебни производства, образувани във връзка с участието на обществеността, които **са напълно** или **частично неоснователни** и чиято основна цел е да се предотврати, ограничи или санкционира участието на обществеността. Признаци за такава цел могат да бъдат:

3. „неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“ означава съдебни производства, образувани във връзка с участието на обществеността, **при** които **съдебният процес се използва за цели, различни от действително отстояване, защита или упражняване на право**, и чиято основна цел е да се предотврати, ограничи или санкционира участието на обществеността. Признаци за такава цел могат да бъдат:

Изменение 52

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква -а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

- а) степента, в която искът е явно неоснователен;

Изменение 53

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква б

Текст, предложен от Комисията

Изменение

б) наличието на множество производства, образувани от ищеца или от свързани страни във връзка със сходни въпроси;

заличава се

Изменение 54

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква в а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

ва) използването на тактики за водене на съдебни спорове, които причиняват неразумно високи разноски за ответника, включително по отношение на избора на юрисдикция, или отправянето на искания с цел протакане на производството;

Изменение 55

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква в б (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

вб) възползването от надмощие поради икономическа мощ, правни ресурси или политическо или социално влияние с цел ограничаване на ангажимента на ответника в участието на обществеността,

което води до неравнопоставеност на силите между двете страни;

Изменение 56

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква в в (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

вв) наличието на множество висящи или предходни производства, образувани по инициатива на ищеца или на свързани с него страни по въпроси във връзка с участието на обществеността;

Изменение 57

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква в г (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

вг) предходен случай на отхвърляне на подобен иск поради неправомерност.

Изменение 58

Предложение за директива

Член 5 – параграф 1 – буква б

Текст, предложен от Комисията

Изменение

б) прекратяване на ранен етап на *явно неоснователни* съдебни производства в съответствие с глава III;

б) прекратяване на ранен етап на *неправомерни* съдебни производства в съответствие с глава III;

Изменение 59

Предложение за директива

Член 5 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията

Изменение

3. Държавите членки *могат да*

3. Държавите членки *предвиждат*

предвидят възможност мерките относно процесуалните гаранции в съответствие с глави III и IV да бъдат предприети служебно от сезирания съд или правораздавателен орган.

възможност мерките относно процесуалните гаранции в съответствие с глави III и IV да бъдат предприети служебно от сезирания съд или правораздавателен орган. **Държавите членки гарантират, че сезираният съд или друг правораздавателен орган предприема служебно мерки съгласно членове 8, 14 и 15.**

Изменение 60
Предложение за директива
Член 5 – параграф 3 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

За. Държавите членки гарантират, че съдебните производства, образувани срещу физически или юридически лица във връзка с тяхната ангажираност в участието на обществеността, се разглеждат по бърз и ефективен начин, като се вземат предвид обстоятелствата по случая, правото на ефективни правни средства за защита и правото на справедлив съдебен процес.

Изменение 61
Предложение за директива
Член 7 – заглавие

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Встъпване на трети лица

Встъпване на трети лица **в подкрепа на ответника**

Изменение 62
Предложение за директива
Член 7 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че съдът или правораздавателният орган, сезиран със съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, може да приеме, че неправителствени организации, **които защитават или насърчават правата на лицата, които се ангажират в участието на обществеността**, могат да вземат участие в тези производства, като оказват подкрепа на ответника **или предоставят информация**.

Изменение 63
Предложение за директива
Член 7 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение 64
Предложение за директива
Глава III – заглавие

Изменение

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че съдът или правораздавателният орган, сезиран със съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, може да приеме, че **Агенцията на Европейския съюз за основните права, международни организации и техните органи като например Съветът на Европа**, неправителствени организации **или колективни органи като например синдикални организации или професионално-съсловни сдружения**, могат да вземат участие **или да предоставят информация** в тези производства, **било** като оказват подкрепа на ответника, **било от свое име с одобрението на ответника**.

Изменение

Член 7а

Представители на трети лица

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че във всяко производство, попадащо в обхвата на настоящата директива, ответникът има право да поиска орган, организация или сдружение да действат от негово име.

Текст, предложен от Комисията

Прекратяване на ранен етап на **явно неоснователни** съдебни производства

Изменение

Прекратяване на ранен етап на **неправомерни** съдебни производства, **насочени срещу участието на обществеността**

Изменение 65
Предложение за директива
Член 9 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. Държавите членки оправомощават съдилищата и правораздавателните органи да приемат на ранен етап решение за прекратяване, изцяло или частично, на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, **като явно неоснователни**.

Изменение

1. Държавите членки оправомощават съдилищата и правораздавателните органи да приемат на ранен етап решение за прекратяване, изцяло или частично, на **неправомерни** съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, **по смисъла на член 3, точка 3**.

Изменение 66
Предложение за директива
Член 9 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. **Държавите членки могат да определят срокове за упражняване на правото да се подаде молба за прекратяване на ранен етап. Сроковете трябва да бъдат пропорционални и да не правят упражняването това право невъзможно или прекомерно трудно.**

Изменение

2. **Отвѣтникът може да подаде молба за прекратяване на производството на всеки етап от него; когато националните гражданскопроцесуални системи предвиждат отделна фаза за проверка на допустимостта, държавите членки могат да определят срокове за упражняване на правото да се подаде молба за прекратяване на производството още на тази фаза от него.**

Изменение 67
Предложение за директива
Член 12 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки гарантират, че когато ответникът подаде молба за прекратяване на ранен етап, ищецът е този, който трябва да докаже, че искът не е **явно неоснователен**.

Изменение

Държавите членки гарантират, че когато ответникът подаде молба за прекратяване на ранен етап, ищецът е този, който трябва да докаже, че искът не е **неправомерен по смисъла на член 3, точка 3**.

Изменение 68
Предложение за директива
Глава Va (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Глава Va

МЕРКИ ЗА ПОДКРЕПА

Член 18a

Национален фонд

- 1. Държавите членки създават с подкрепата на Комисията национален фонд, управляван от независим орган, с цел обезщетяване на всяко физическо или юридическо лице, което е претърпяло вреди вследствие на неправомерно съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, които вреди не са обхванати от вече съществуващи национални схеми за обезщетение на жертвите, и с цел оказване на подкрепа на организации, предоставящи насоки и подкрепа за лица, обект на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.**
- 2. Националните фондове се финансират частично от постъпленията от санкциите, предвидени в член 16 от настоящата**

директива. Държавите членки вземат решение относно размера на постъпленията от санкциите, които се заделят в приход на националните фондове.

Член 18б

Нефинансови механизми за подкрепа

- 1. Държавите членки гарантират, че на лицата, ангажирани в участие на обществеността, се предоставят нефинансови механизми за подкрепа. Тези мерки включват предоставянето на правна помощ и психологическа подкрепа, както и информация относно организациите, предоставящи насоки и подкрепа за лица, които са обект на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Подкрепата и помощта са достъпни и безплатни.**
- 2. Държавите членки създават национална фокусна точка, управлявана от независими организации на гражданското общество, в която се събира и споделя информация относно всички организации, предоставящи насоки и подкрепа за лица, които са обект на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.**
- 3. Държавите членки улесняват обмена на информация и най-добри практики между организациите, предоставящи насоки и подкрепа за лица, които са обект на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.**

Изменение 69
Предложение за директива
Глава Vб (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Глава Vб

ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ

Член 18в

Обучение

1. При надлежно зачитане на независимостта на съдебната власт, независимостта на юридическата професия и различията в организацията на съдебната власт в целия Съюз, държавите членки подкрепят възможностите за обучение на практикуващите юристи, като например съдии и съдебни служители на всички съдебни равнища и квалифицирани адвокати, както и на лицата, които са потенциални обекти на такива съдебни производства, за да се повиши осведомеността относно стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, да се засилят предвидените в настоящата директива процесуални гаранции срещу тези производства, както и за да се повиши осведомеността за потребностите на физическите или юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността.

2. Държавите членки гарантират, че възможностите за обучение са разширени, така че да включват физически лица и организации, ангажирани в участието на обществеността, за да им се предоставят специфични знания с цел да разпознават и съответно да реагират срещу

неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Държавите членки гарантират, че темата за неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, е включена по-специално в учебните програми по специалностите „право“ и „журналистика“.

3. Държавите членки получават подкрепа от Комисията за улесняване на обучението и обмена на практики, за да се гарантират, доколкото е възможно, общи цели и методология на равнище ЕС. В това отношение те следва да гарантират участието на практикуващите юристи и техните професионално-съсловни сдружения.

Член 18г

Повишаване на осведомеността

1. Държавите членки предприемат подходящи действия като например информационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността, насочени към всички съответни заинтересовани страни както от публичния, така и от частния сектор, и научноизследователски и образователни програми, за да се насърчи познаването на стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, и на процесуалните гаранции, предвидени в настоящата директива, да се повиши обществената осведоменост и сериозно да се намалят рискът или заплахата от такива съдебни производства. Когато е целесъобразно, държавите членки предприемат действията в сътрудничество с всички съответни

заинтересовани страни.

2. Държавите членки предоставят подкрепа и информация за дейностите за повишаване на осведомеността относно съществуващите структури за подкрепа на равнището на ЕС и на национално равнище, включително посочване на националните фокусни точки, които събират и обменят информация относно наличните ресурси, включително относно правната помощ и наличните законни начини за защита.

Член 18д

Събиране на данни

1. Като вземат предвид своите институционални договорености в областта на съдебната статистика, държавите членки следва, при пълно спазване на изискванията за защита на данните, да възложат на един или повече органи отговорността за събирането и обобщаването на данни относно неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, които са образувани в тяхната юрисдикция.

2. За целите на параграф 1 от настоящия член държавите членки създават регистър на съдебните решения по въпроси, попадащи в обхвата на настоящата директива и на придружаващата я препоръка. Този регистър е публично достъпен и безплатен на мястото на използването му и е в съответствие с правилата на Съюза и националните правила за защита на личните данни.

Изменение 70
Предложение за директива
Член 19 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Член 19а

Прилагане по време

Разпоредбите на настоящата директива се прилагат за всички неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, по смисъла на член 3, точка 3, които са образувани или продължават към момента на влизане в сила на националното законодателство за прилагане на настоящата директива и след това.

Изменение 71
Предложение за директива
Член 20 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки предоставят на Комисията цялата относима информация относно прилагането на настоящата директива до [5 години от датата на транспонирането]. Въз основа на предоставената информация Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на настоящата директива най-късно до [6 години от датата на транспонирането]. В доклада се предоставя оценка на развитието на неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, и на въздействието на настоящата директива в държавите членки. Ако е необходимо, докладът се придружава от предложения за изменение на настоящата директива.

Изменение

Държавите членки предоставят на Комисията цялата относима информация относно прилагането на настоящата директива до [3 години от датата на транспонирането] **и след това ежегодно**. Въз основа на предоставената информация Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета **годишен** доклад относно прилагането на настоящата директива най-късно до [4 години от датата на транспонирането]. В доклада се предоставя оценка на развитието на неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, и на въздействието на настоящата директива в държавите членки. Ако е необходимо, докладът се придружава от предложения за изменение на настоящата директива.

Тези доклади се оповестяват публично.

Изменение 72
Предложение за директива
Член 20 – параграф 1 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Въз основа на прилагането на настоящата директива относно стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, по граждански иски, предявени в рамките на наказателни производства, и въз основа на друга налична информация Комисията преценява дали са необходими по-нататъшни действия срещу стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, в наказателни производства.

ПРОЦЕДУРА НА ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Заглавие	Защита на лицата, ангажирани в участието на обществеността, от стратегически съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“)
Позовавания	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	JURI 5.5.2022
Дадено становище Дата на обявяване в заседание	LIBE 5.5.2022
Процедура с асоциирани комисии – дата на обявяване в заседание	15.12.2022
Докладчик по становище Дата на назначаване	Рамона Стругариу 12.1.2023
Предишен докладчик по становище	Anna Júlia Donáth
Разглеждане в комисия	22.3.2023
Дата на приемане	23.5.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 51 –: 5 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skytvedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Loucas Foulas, José Gusmão, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Paul Tang, Róza Thun und Hohenstein, Loránt Vincze, Tomáš Zdechovský
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Marie Dauchy, Vlad Gheorghe

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

51	+
NI	Laura Ferrara
PPE	Magdalena Adamowicz, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Loucas Fourlas, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Alessandra Mussolini, Emil Radev, Paulo Rangel, Sara Skytvedal, Tomas Tobé, Loránt Vincze, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Sylvie Guillaume, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Isabel Santos, Birgit Sippel, Paul Tang, Elena Yoncheva
The Left	Malin Björk, Clare Daly, José Gusmão
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

5	-
ECR	Patryk Jaki, Vincenzo Sofo
ID	Susanna Ceccardi, Nicolaus Fest
NI	Milan Uhrík

4	0
ECR	Assita Kanko
ID	Annika Bruna, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche

Легенда на използваните на знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“

07.6.2023

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

на вниманието на комисията по правни въпроси

относно предложението на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на лицата, ангажирани в участието на обществеността, от стратегически съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“)
(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Докладчик по становище: Стелиос КулоглуРА_Legam
КРАТКА ОБОСНОВКА

На 27 април 2022 г. Европейската комисия публикува законодателното си предложение за директива относно защитата на лицата, ангажирани в участието на обществеността, от явно неоснователни или от неправомерни съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“).

Като цяло докладчикът приветства предложението и предлага подобрения с цел изясняване на някои разпоредби, особено тези, свързани с терминологията, определенията и приложното поле на директивата, с цел засилване на защитата на гражданите на ЕС.

Докладчикът би желал да подчертае, че така наречените „стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“ — като производства, заведени с неправомерна цел — са неправомерни по своята същност. Ако делото е „явно неоснователно“, това показва, че то има неправомерен характер. Тъй като всички неправомерни съдебни производства следва да се отсеят от съдебната система и да подлежат на санкции, докладчикът предлага да се премахне разделението между „явно неоснователни“ и „неправомерни“, като се гарантира, че всички процесуални гаранции се прилагат и за двете категории, със специален акцент върху прекратяването на ранен етап, обезпечението на разноските, обезщетението за вреди и санкциите. Тъй като обичайно използваният термин „стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“ може да се окаже неясен за целите на законотворчеството, като се имат предвид трудностите при използването и определянето на термина „стратегически“, по-специално в гражданскоправните системи на ЕС, докладчикът предлага в целия текст да се използва понятието „неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“ като събирателен термин, като все пак се запази утвърденото съкращение „SLAPP“ за целите на по-добрата комуникация, за да се избегне объркване и да се запазят връзките със съответните текстове от Съвета и ООН.

Освен това докладчикът счита, че е важно да се подчертае широкият персонален обхват на директивата, който следва да се разшири, за да се включат иски, предявени срещу всяко физическо или юридическо лице, ангажирано — пряко или непряко — в участието на обществеността. Изричното споменаване като пример на конкретни категории обекти

на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, като гражданското общество, неправителствените и синдикалните организации, както и изследователите, учените, представителите на академичната общност, творците, лицата, подаващи сигнали за нередности, и издателите, отразява широкия спектър от участници, засегнати от това явление в целия ЕС. Същевременно в някои съображения се поставя акцент върху журналистите и защитниците на правата на човека, за да се запази първоначалната цел на текста, тъй като те са по-голямата част от жертвите на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Добавя се специално позоваване, за да се отрази обезпокоителното нарастване на броя на тези производства, основани на пола. Предлага се също така да се разшири обхватът на встъпването на трети лица в производството, включително професионални организации, за да се засили представителството на правата на лицата, които се ангажират в участието на обществеността.

Много важен аспект за докладчика е да се увери, че новата директива се прилага за висящи дела, започнати или продължени пред национален съд към момента на влизането ѝ в сила, както и за граждански иски, предявени в рамките на наказателно производство, докато административните дела трябва да се тълкуват стеснително, за да се засили защитата на гражданите от иски, които неправомерно се основават на разпоредби от административен характер.

Освен това докладчикът предлага да се включат позовавания на няколко други права и свободи, които са неразривно свързани с упражняването на свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, напр. правото на свобода на сдруженията и събранията, както и на свобода на изкуствата, културата и науките, с цел инструментът да се обвърже с всеобхватно и основано на права определение на понятието за „участие на обществеността“, което следва да се разбира като участие в обществения живот и в процеса на вземане на решения, но също така и в упражняването на ролята на пазител за насърчаване на отчетността за дейности, които се считат за незаконни, неморални, неправомерни, опасни или измамни.

Участието на обществеността следва ясно да включва и творчески, културни, изследователски и научни дейности, в това число и в цифровата среда, за да се гарантира, че защитените дейности за участие на обществеността, включват и правото на изразяване на мнение онлайн.

Наред с това докладчикът счита, че е важно да се гарантира основано на права понятие за „въпрос от обществен интерес“. Като част от въпроса за общественото здраве и устойчивото потребление, широкомащабните нарушения на условията на труд или на правата на човека във веригите за доставки също могат да бъдат от обществен интерес. Това трябва да бъде изяснено, за да се гарантира, че работниците или организациите, които сигнализират за такива нарушения, не стават обект на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, в съответствие с Директивата за лицата, подаващи сигнали за нередности, и за да се подпомогне ефективното наблюдение и прилагане на разглежданите предложения за директива на ЕС относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и за регламент на ЕС за забрана на продукти, произведени с принудителен труд.

Освен това докладчикът приветства новаторската перспектива на директивата за „трансгранично“ обхващане на определени национални дела и предлага тя да се

тълкува широко в съответствие с връзката ѝ с концепцията за „въпрос от обществен интерес“, а не само с практическите последици за различните държави членки, особено в днешния цифров свят, и да се засилят предпазните мерки на ЕС срещу „търсенето на най-благоприятната правна система“ и срещу стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, от трети държави.

Ясната тежест на доказване за ищеца е от изключителна важност и затова докладчикът заменя прага „явно неоснователно“ с изискване ищецът да докаже, че е налице „prima facie“ случай за всеки съществен елемент от основанието на иска.

И накрая, докладчикът предлага образование и повишаване на осведомеността, както и преразглеждане на деонтологичните стандарти на практикуващите юристи, като инструменти за ефективно прилагане на директивата.

По-специално предложенията на докладчика са изготвени след надлежно отчитане на приноса на организациите на гражданското общество, които включват:

- Коалиция срещу стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, в Европа
- Трансперънси интернешънъл
- Съюз за граждански свободи за Европа
- Комитет за защита на журналистите
- Грийнпиййс интернешънъл
- Фондация „Дафне Каруана Галиция“
- Culture Action Europe
- News Media Europe

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по култура и образование приканва водещата комисия по правни въпроси да вземе предвид следните изменения:

Изменение 1

Предложение за директива Заглавие

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно защитата на лицата,
ангажирани в участието на
обществеността, от **стратегически**
съдебни производства
(„**стратегически** съдебни

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно защитата на лицата,
ангажирани в участието на
обществеността, от **неправомерни**
съдебни производства („**неправомерни**
съдебни производства, насочени срещу

производства, насочени срещу участието на обществеността“)

участието на обществеността“)

Изменение 2

Предложение за директива Съображение 2

Текст, предложен от Комисията

(2) Член 10, параграф 3 от Договора за Европейския съюз гласи, че всеки гражданин на Съюза има право да участва в демократичния живот на Съюза. Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) предвижда, *inter alia*, право на зачитане на личния и семейния живот (член 7), защита на личните данни (член 8), свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, което включва зачитане на свободата и плурализма на медиите (член 11), както и на ефективни правни средства за защита и право на справедлив съдебен процес (член 47).

Изменение

(2) Член 10, параграф 3 от Договора за Европейския съюз гласи, че всеки гражданин на Съюза има право да участва в демократичния живот на Съюза. Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) предвижда, *inter alia*, право на зачитане на личния и семейния живот (член 7), защита на личните данни (член 8), свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, което включва зачитане на свободата и плурализма на медиите (член 11), **свобода на събранията и сдруженията (член 12)**, както и на ефективни правни средства за защита и право на справедлив съдебен процес (член 47).

Изменение 3

Предложение за директива Съображение 3

Текст, предложен от Комисията

(3) Правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, както е посочено в член 11 от Хартата, включва правото на всеки да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи без намеса на публичните власти и независимо от границите. На член 11 от Хартата следва да бъдат дадени смисълът и обхватът на съответстващия

Изменение

(3) Правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, както е посочено в член 11 от Хартата, включва правото на всеки да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи без намеса на публичните власти и независимо от границите, **което е необходимост в едно демократично общество**. На член 11 от Хартата следва

член 10 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) относно правото на свобода на изразяване на мнение, както **се тълкува** от Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ).

да бъдат дадени смисълът и обхватът на съответстващия член 10 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) относно правото на свобода на изразяване на мнение, **която включва също така и защитата на репутацията или правата на други лица и предотвратяването на разкриване на получена поверителна информация, като например кореспонденция**, както **е тълкувана** от Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ). **Правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация е свързано с други права и свободи, включително правото на свобода на събранията и сдруженията, установено в член 12 от Хартата, и свободата на изкуствата и науките, включително академичната свобода, установена в член 13 от Хартата.**

Изменение 4

Предложение за директива Съображение 4

Текст, предложен от Комисията

(4) Целта на настоящата директива е да се предостави защита на физическите и юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността по въпроси от обществен интерес, по-специално журналистите и защитниците на правата на човека, от съдебни производства, образувани **срещу тях, за** да бъдат възпрени от участие на обществеността (често наричани стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността).

Изменение

(4) Целта на настоящата директива е да се предостави защита на физическите и юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността по въпроси от обществен интерес, **включително онлайн**, по-специално журналистите и защитниците на правата на човека, **включително гражданското общество, неправителствените и синдикалните организации, както и изследователите, представителите на академичната общност, учащите се, творците, лицата, подаващи сигнали за нередности, и издателите**

на журналистически и художествени произведения, от неправомерни съдебни производства, образувани с цел да бъдат възпрени от участие на обществеността (често наричани стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността), и да се предоставят гаранции за правото на ефективни правни средства за защита и правото на справедлив съдебен процес.

Изменение 5

Предложение за директива Съображение 5

Текст, предложен от Комисията

(5) Журналистите имат важна роля в улесняването на обществения дебат и в разпространението и приемането на информация, мнения и идеи. От съществено значение е да им се предостави необходимото пространство, за да допринасят за открития, свободен и честен дебат и да противодействат на дезинформацията, манипулирането на информация и намесата. Журналистите следва да могат да осъществяват ефективно дейността си, за да гарантират, че гражданите имат достъп до множество мнения в европейските демокрации.

Изменение

(5) **Налице е належаща необходимост от запазване на независимостта на медиите от политически и икономически натиск като този, упражняван посредством неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.** Журналистите **и издателите на публикации в пресата** имат важна роля в улесняването на обществения дебат и в разпространението и приемането на информация, мнения и идеи. От съществено значение е **те да осъществяват дейността си съгласно журналистическите стандарти и харти добросъвестно** и да им се предостави необходимото пространство, за да допринасят за открития, свободен и честен дебат и да противодействат на дезинформацията, манипулирането на информация и намесата. Журналистите следва да могат да осъществяват ефективно дейността си, за да гарантират, че гражданите имат достъп до множество

мнения в европейските демокрации.
Журналистите следва да имат свободата да отправят критики без страх от съдебно преследване или от нарушаване на правото на свобода на изразяване и следва да им бъдат гарантирани защита, безопасност и овластяване.

Изменение 6

Предложение за директива Съображение 7

Текст, предложен от Комисията

(7) Защитниците на правата на човека също играят важна роля в европейските демокрации, особено в отстояването на основните права, демократичните ценности, социалното приобщаване, опазването на околната среда и върховенството на закона. Те следва да могат да участват активно в обществения живот и техният глас по въпросите на политиката и в процесите на вземане на решения следва да се чува без страх от сплашване. Защитници на правата на човека са лица или организации, ангажирани в защитата на основните права и на редица други права, като правата в областта на околната среда и на климата, правата на жените, правата на ЛГБТИК, правата на хората с малцинствен расов или етнически произход, трудовите права или религиозните свободи. Други участници в обществения дебат, **като например** представители на академичната общност и изследователи, **също заслужават подходяща защита.**

Изменение

(7) Защитниците на правата на човека също играят важна роля в европейските демокрации, особено в отстояването на основните права, демократичните ценности, социалното приобщаване, опазването на околната среда и върховенството на закона. Те следва да могат да участват активно в обществения живот, **да насърчават отчетността** и техният глас по въпросите на политиката и в процесите на вземане на решения следва да се чува без страх от сплашване. Защитници на правата на човека са лица или организации, ангажирани в защитата на основните права и на редица други права, като правата в областта на околната среда и на климата, правата на жените, правата на ЛГБТИК, правата на хората с малцинствен расов или етнически произход, **правата на мигрантите, бежанците и лицата, търсещи убежище**, трудовите права или религиозните свободи. Други участници в **онлайн и офлайн** обществения дебат **може да включват** представители на академичната общност и изследователи, **учени, преподаватели, творци, културни**

дейци, активисти в социалните медии и лица, подаващи сигнали за нередности.

Изменение 7

Предложение за директива Съображение 7 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(7а) Защитниците на правата на жените, ЛГБТИК и равенството между половете играят ключова роля за превръщането на Европа в място на равнопоставеност между половете. Те следва да могат да насърчават отчетността и техният глас да може да се чува във всеки случай на тормоз, насилие, злоупотреба или злоупотреба с властови отношения, основани на пола, без да бъдат подложени на втора вълна на тормоз, основан на пола, като жертви на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Поради това целите и разпоредбите на настоящата директива са свързани и следва да се тълкуват с оглед на възможно най-висока степен на защита на жертвите на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, основани на пола, както и в съответствие с всички съответни политики и законодателство на ЕС.

Изменение 8

Предложение за директива Съображение 7 б (ново)

(76) Специално внимание следва да се обърне на това да се гарантира, че с настоящата директива ефективно ще се подпомогне борбата срещу дискриминацията, на която често са подложени расовите, религиозните и етническите малцинства.

Изменение 9

Предложение за директива Съображение 8

Текст, предложен от Комисията

(8) Здравата и процъфтяваща демокрация изисква хората да имат възможност да участват активно в обществения дебат без ненужна намеса от страна на публичните власти или други влиятелни участници, независимо дали са вътрешни, или чуждестранни. За да се осигури пълноценно участие, хората следва да имат достъп до надеждна информация, която им дава възможност да формират собствено мнение и да упражняват собствена преценка в публично пространство, в което могат свободно да се изразяват различни мнения.

Изменение

(8) Здравата и процъфтяваща демокрация изисква хората да имат възможност да участват активно в обществения дебат без ненужна намеса от страна на публичните власти или други влиятелни участници, независимо дали са вътрешни, или чуждестранни. За да се осигури пълноценно участие, хората следва да имат достъп до надеждна, **обективна и безпристрастна** информация, която им дава възможност да формират собствено мнение и да упражняват собствена преценка в публично пространство, в което могат свободно да се изразяват различни мнения. **Ето защо е изключително важно да се насърчават и подкрепят повишаването на осведомеността относно техните права и свободи, критичното мислене и медийната грамотност, включително чрез програмите за образование и обучение в държавите членки, като същевременно се дава възможност за хоризонтално прилагане на всички съответни политики на ЕС, като например Плана за действие в областта на цифровото образование**

за периода 2021—2027 г. и Европейското образователно пространство. Необходимо е да бъдат инвестирани подходящи ресурси за ефективно информиране на гражданите относно гражданските им права във връзка с участието на обществеността, като следва да се насърчава споделянето на най-добри практики на равнище ЕС. Програмите за медийна грамотност следва да бъдат важен инструмент на държавите членки за защита на техните граждани от неправомерна намеса в обществения дебат.

Изменение 10

Предложение за директива Съображение 9

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(9)

(9) За да се насърчава здравословна и процъфтяваща среда, е важно физическите и юридическите лица, ангажирани в участието на обществеността, и по-специално журналистите и защитниците на правата на човека, да бъдат защитени от съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, и да се създаде възможност за достъп до надеждна информация. Подобни съдебни производства не се образуват с цел достъп до правосъдие, а за злонамерено използване на процесуални инструменти с цел заглушаване на обществения дебат, като обикновено се използват тормоз и сплашване. Те ограничават разследванията, както и легитимното информиране на обществеността, и следователно

възпрепятстват ролята на следящите за нарушения „пазители“ и ограничават доброто функциониране на демокрациите.

Изменение 11

Предложение за директива Съображение 10

Текст, предложен от Комисията

(10) **Стратегическите** съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, обикновено се образуват от влиятелни субекти, например физически лица, лобистки групи, корпорации и държавни органи. Те често са свързани с неравнопоставеност на силите между страните, като ищецът има по-мощна финансова или политическа позиция от ответника. Въпреки че не е задължителен компонент на тези дела, неравнопоставеността на силите, когато е налице, значително увеличава вредните последици и **възпиращия ефект** на **съдебните** производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение

(10) **Неправомерните** съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, обикновено се образуват от влиятелни субекти, например физически лица, лобистки групи, корпорации, **политически партии** и държавни органи. Те често са свързани с неравнопоставеност на силите между страните, като ищецът има по-мощна финансова или политическа позиция от ответника. Въпреки че не е задължителен компонент на тези дела, неравнопоставеността на силите, когато е налице, значително увеличава вредните последици **от тези производства, като стеснява гражданското пространство за действие на гражданското общество и за неговото ангажиране в участието на обществеността и сериозно вреди на демокрацията. Неправомерните съдебни** производства, насочени срещу участието на обществеността, **в свойството им на неоснователни и неправомерни производства, могат да бъдат използвани в граждански производства, но също така и при граждански иски, предявени в рамките на наказателно производство, срещу участието на обществеността, с намерение за заглушаване на критиката и**

недопускане на обществен контрол, в ущърб на обществения дебат.

Изменение 12

Предложение за директива Съображение 11

Текст, предложен от Комисията

(11) Съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да окажат неблагоприятно въздействие върху доверието **в журналистите и защитниците на правата на човека** и върху тяхната репутация, както и да изчерпят техните финансови и други ресурси. Поради такива производства публикуването на информация по въпрос от обществен интерес може да бъде забавено или напълно избегнато. Продължителността на процедурите и финансовият натиск могат да окажат възпиращ ефект върху журналистите и защитниците на правата на човека. Наличието на такива практики следователно може да има възпиращо въздействие върху тяхната работа, **като допринася за** автоцензура в очакване на евентуални бъдещи съдебни производства, което води до обедняване на обществения дебат в ущърб на обществото като цяло.

Изменение

(11) Съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, могат да окажат неблагоприятно въздействие върху доверието **във физическите или юридическите лица – обект на целенасоченото производство** и върху тяхната репутация, както и да изчерпят техните финансови и други ресурси. Поради такива производства публикуването на информация по въпрос от обществен интерес може да бъде забавено или напълно избегнато. **Освен това съдебните производства срещу участието на обществеността често се основават на неоснователни обвинения.** Продължителността на процедурите и финансовият натиск могат да окажат възпиращ ефект върху журналистите и защитниците на правата на човека, **представителите на академичната общност, изследователите, творците и всяко лице, активно ангажирано в участието на обществеността.** Наличието на такива практики следователно може да има възпиращо въздействие върху тяхната работа, **с цел заглушаване на критичните гласове, включително автоцензура в очакване на евентуални бъдещи съдебни производства, тъй като не всички неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, достигат до съда и често остават**

под формата на заплаха за съдебни производства, което води до обедняване на обществения дебат в ущърб на обществото като цяло. **Освен това, подобни случаи може да създадат и прецеденти, които в крайна сметка водят до възпрепятстване на участието на обществеността, разпространение на дезинформация и липса на доверие в рамките на Съюза.**

Изменение 13

Предложение за директива Съображение 16

Текст, предложен от Комисията

(16) Участието на обществеността следва да означава всяко изявление или действие на физическо или юридическо лице, направено или извършено при упражняване на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация по въпрос от обществен интерес, като например създаване, излагане, рекламиране или друго популяризиране на **журналистически**, политически, научни, академични, художествени, коментарни или сатирични съобщения, публикации или произведения, както и всички подготвителни дейности, пряко свързани с тях. То може да включва и дейности, свързани с упражняването на правото на свобода на сдружаване и свобода на мирни събрания, като например организиране или участие в лобистки дейности, демонстрации и протести или дейности, произтичащи от упражняването на правото на добра администрация и правото на ефективни правни средства за защита, като подаване на жалби, петиции,

Изменение

(16) Участието на обществеността следва да означава всяко изявление или действие на физическо или юридическо лице, направено или извършено, **включително в цифровата среда**, при упражняване на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация по въпрос от обществен интерес, като например създаване, излагане, рекламиране или друго популяризиране на **журналистическо съдържание, новини и актуални материали, на** политически, научни, академични, художествени, **документални**, коментарни или сатирични съобщения, публикации или произведения, **независимо от медията или формата**, както и всички подготвителни дейности, пряко свързани с тях. То може да включва и дейности, свързани с упражняването на правото на свобода на сдружаване и свобода на мирни събрания, като например организиране или участие в лобистки дейности, демонстрации и протести или дейности, произтичащи от

административни и съдебни иски и участие в публични изслушвания. Участието на обществеността следва да включва и подготвителни, подкрепящи или подпомагащи дейности, които имат пряка и неразривна връзка с въпросното изявление или въпросната дейност и които са насочени към съдържане на участието на обществеността. Освен това то може да обхваща и други дейности, предназначени за осведомяване или оказване на влияние върху общественото мнение, или по-нататъшни действия от страна на обществеността, включително дейности на който и да е частен или публичен субект във връзка с въпрос от обществен интерес, като например организирането или участието в научни изследвания, проучвания, кампании или други колективни действия.

упражняването на правото на добра администрация и правото на ефективни правни средства за защита, като подаване на жалби, петиции, административни и съдебни иски и участие в публични изслушвания, **както и всяка друга дейност, която служи за разкриването, разпространението или популяризирането сред обществеността**. Участието на обществеността следва да включва и подготвителни, подкрепящи или подпомагащи дейности, които имат пряка и неразривна връзка с въпросното изявление или въпросната дейност и които са насочени към съдържане на участието на обществеността. Освен това то може да обхваща и други дейности, предназначени за осведомяване или оказване на влияние върху общественото мнение, или по-нататъшни действия от страна на обществеността, включително дейности на който и да е частен или публичен субект във връзка с въпрос от обществен интерес, като например организирането или участието в научни изследвания, проучвания, кампании или други колективни действия.

Изменение 14

Предложение за директива Съображение 18

Текст, предложен от Комисията

(18) Понятието за въпрос от обществен интерес следва да включва също така качеството, безопасността или други съответни аспекти на стоките, продуктите или услугите, когато тези въпроси са от значение за общественото здраве, безопасността, околната среда, климата или упражняването на

Изменение

(18) Понятието за въпрос от обществен интерес следва да включва също така качеството, **състава**, безопасността или други съответни аспекти на стоките, продуктите или услугите, **държавата на произход, включително условията, при които те се произвеждат или предоставят**,

основните права. Чисто индивидуален спор между потребител и производител или доставчик на услуга във връзка със стока, продукт или услуга следва да бъде обхванат само когато въпросът съдържа елемент от обществен интерес, например относно продукт или услуга, които не отговарят на екологични стандарти или на стандарти за безопасност.

когато тези въпроси са от значение за общественото здраве, безопасността, околната среда, климата или упражняването на основните права. Чисто индивидуален спор между потребител и производител или доставчик на услуга във връзка със стока, продукт или услуга следва да бъде обхванат само когато въпросът съдържа елемент от обществен интерес, например относно продукт или услуга, които не отговарят на екологични стандарти или на стандарти за безопасност, **на трудовите права, правата на потребителите или правата на човека, включително на принципа за недопускане на дискриминация, съгласно съответното прилагано в тези области законодателство.**

Изменение 15

Предложение за директива Съображение 20

Текст, предложен от Комисията

(20) Неправомерните съдебни производства обикновено са съпроводени с недобросъвестно използвани съдебни тактики, като например забавяне на производството, причиняване на непропорционални разноски на ответника в производството или търсене на най-благоприятната правна система. Тези **тактики се използват от ищеца за други цели, различни от получаването** на достъп до правосъдие. Подобни **тактики често, макар и невинаги, са** съчетани с различни форми на сплашване, тормоз или заплахи.

Изменение

(20) Неправомерните съдебни производства обикновено са съпроводени с недобросъвестно използвани съдебни тактики, като например **искове за преувеличени или прекомерни обезщетения за вреди, искания за налагане на непропорционални предварителни ограничителни мерки**, забавяне на производството, причиняване на непропорционални разноски на ответника в производството или търсене на най-благоприятната правна система. **В тези случаи, когато ищецът е в значително по-влиятелна позиция от ответника, който предприема действия по въпрос от обществен интерес, може да се**

счита, че ищецът няма за основна цел упражняването на основното си право на достъп до правосъдие. Подобни **съдебни производства може да бъдат** съчетани с различни форми на сплашване, тормоз или заплахи. **В този контекст следва да се обърне внимание и на тормоза, основан на пола, като особено порочен признак/форма на тормоз.**

Изменение 16

Предложение за директива Съображение 22

Текст, предложен от Комисията

(22) Следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение, освен ако и двете страни имат местоживеене в същата държава членка, в която се намира сезираният съд. Дори когато и двете страни имат местоживеене в същата държава членка, в която се намира сезираният съд, следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение в други два вида ситуации. Първата ситуация е, когато конкретният акт на участие на обществеността във връзка с въпрос от обществен интерес се отнася до повече от една държава членка. Това включва например **участието** на обществеността **в** прояви, организирани от институциите на Съюза, като например явяване на публични изслушвания, или изявления или дейности по въпроси, които **имат конкретно** значение за повече от една държава членка, като например трансгранично замърсяване или твърдения за изпиране на пари с потенциално трансгранично участие. Втората ситуация, при която следва да се счита, че дадено дело има

Изменение

(22) Следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение, освен ако и двете страни имат местоживеене в същата държава членка, в която се намира сезираният съд. Дори когато и двете страни имат местоживеене в същата държава членка, в която се намира сезираният съд, следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение в други два вида ситуации. Първата ситуация е, когато конкретният акт на участие на обществеността във връзка с въпрос от обществен интерес се отнася до повече от една държава членка **или е достъпен, включително онлайн**. Това включва например **действия за участие** на обществеността, **които имат трансграничен характер или измерение, като** прояви, организирани от институциите на Съюза, като например явяване на публични изслушвания, или **широко разпространени публикации, включително в цифровата среда**. **Това включва също така** изявления или дейности, **включително кампании в социалните медии и отразяване в**

трансгранично значение, е когато ищецът или свързаните с него субекти са образували паралелно или предходно съдебно производство срещу същите или свързани ответници в друга държава членка. При тези два вида ситуации се отчита специфичният контекст на **стратегическите** съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.

онлайн медии, по въпроси, които **може да са от законен интерес за обществеността на повече от една държава членка и които следователно са или могат да станат от** значение за повече от една държава членка, като например **икономическа или политическа дейност с трансгранично значение**, трансгранично замърсяване, **трансгранично упражняване на или трансгранична злоупотреба с основни права или свободи, предвидени в правото на ЕС**, или твърдения за изпиране на пари с потенциално трансгранично участие. Втората ситуация, при която следва да се счита, че дадено дело има трансгранично значение, е когато ищецът или свързаните с него субекти са образували паралелно или предходно съдебно производство срещу същите или свързани ответници в друга държава членка. При тези два вида ситуации се отчита специфичният контекст на **неправомерните** съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение 17

Предложение за директива Съображение 24 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(24а) Субектите, участващи в защитата на правата на лицата, които се ангажират в участието на обществеността, имат възможност да участват в производствата, за да подпомагат ответниците.

Изменение 18

Предложение за директива Съображение 26

Текст, предложен от Комисията

(26) За да се осигури допълнителна гаранция за ответника, следва да съществува възможност да му се предостави обезпечение за покриване на процесуалните разноски и/или вредите, когато съдът прецени, че — дори искът да не е явно неоснователен — съществуват елементи, които са признак за неправомерно съдебно производство, и че шансовете за успех в главното производство са малки. Обезпечението не води до съдебно решение по същество, а служи като охранителна мярка, осигуряваща последиците на окончателно решение, с което се установява наличие на неправомерно съдебно производство. **Държавите членки следва да бъдат тези, които да вземат решение дали дадено обезпечение следва да бъде разпоредено служебно от съда, или по искане на ответника.**

Изменение 19

Предложение за директива Съображение 30

Текст, предложен от Комисията

(30) Ако ответникът подаде молба за прекратяване на ранен етап, ищецът по главното производство следва да е този, който да докаже в ускорената процедура, че искът не е **явно** неоснователен. Това не представлява ограничение на достъпа до правосъдие, като се има предвид, че ищецът носи доказателствената тежест във връзка с

Изменение

(26) За да се осигури допълнителна гаранция за ответника, следва да съществува възможност да му се предостави обезпечение за покриване на **разноските, в това число** процесуалните разноски, **разноските за процесуално представителство** и/или вредите, когато съдът прецени, че — дори искът да не е явно неоснователен — съществуват елементи, които са признак за неправомерно съдебно производство, и че шансовете за успех в главното производство са малки. Обезпечението не води до съдебно решение по същество, а служи като охранителна мярка, осигуряваща последиците на окончателно решение, с което се установява наличие на неправомерно съдебно производство.

Изменение

(30) Ако ответникът подаде молба за прекратяване на ранен етап, ищецът по главното производство следва да е този, който да докаже в ускорената процедура, че искът не е неоснователен. Това не представлява ограничение на достъпа до правосъдие, като се има предвид, че ищецът носи доказателствената тежест във връзка с

този иск в главното производство и че за избягването на прекратяване на ранен етап е достатъчно да достигне много по-нисък праг, като докаже, че искът не е **явно** неоснователен.

Изменение 20

Предложение за директива Съображение 31

Текст, предложен от Комисията

(31) Разноските следва да включват всички разноски по производството, включително пълните разноски за процесуално представителство, направени от ответника, освен ако тези разходи са прекомерни. Разноските за процесуално представителство, надвишаващи сумите, определени в таблиците на законоустановените такси, не следва да се считат за прекомерни сами по себе си. Пълното обезщетение за вреди следва да включва както материалните, така и нематериалните вреди, като например физически и психологически увреждания.

Изменение 21

Предложение за директива Съображение 33

този иск в главното производство и че за избягването на прекратяване на ранен етап е достатъчно да достигне много по-нисък праг, като докаже, че искът не е **неоснователен и не е неправомерен**.

Изменение

(31) Разноските следва да включват всички разноски по производството, включително пълните разноски за процесуално представителство, направени от ответника, освен ако тези разходи са прекомерни. Разноските за процесуално представителство, надвишаващи сумите, определени в таблиците на законоустановените такси, не следва да се считат за прекомерни сами по себе си. **Когато националното право не гарантира възстановяване на разноските за процесуално представителство извън законоустановената тарифа на възнагражденията, съдът следва да има възможност да компенсира разноските, които не са включени в законоустановената тарифа на възнагражденията, чрез присъждане на обезщетение за вреди.** Пълното обезщетение за вреди следва да включва както материалните, така и нематериалните вреди, като например физически и психологически увреждания.

Текст, предложен от Комисията

(33) В трансграничния контекст е важно също така да се признае заплахата от **стратегически** съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, от страна на трети държави, обект на които са журналисти, защитници на правата на човека и други ангажирани в участието на обществеността лица, които имат местоживееене в Европейския съюз. Те могат да включват прекомерни обезщетения за вреди, присъдени срещу **журналисти от ЕС**, защитници на правата на човека и други. Съдебните производства в трети държави са по-сложни и скъпоструващи за лицата, които са техни обекти. С цел да се защитят демокрацията, свободата на изразяване на мнение и свободата на информация в Европейския съюз и да се избегне подкопаване на предвидените в настоящата директива гаранции чрез прибягване до съдебни производства в други юрисдикции, е важно да се осигури защита и срещу **стратегическите** съдебни производства в трети държави.

Изменение 22

Предложение за директива Съображение 34 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(33) В трансграничния контекст е важно също така да се признае заплахата от **неправомерни** съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, от страна на трети държави, обект на които са журналисти, защитници на правата на човека и други ангажирани в участието на обществеността лица, които имат местоживееене в Европейския съюз. Те могат да включват прекомерни обезщетения за вреди, присъдени срещу **лица, ангажирани в участие на обществеността, и по-специално журналисти**, защитници на правата на човека и други. Съдебните производства в трети държави са по-сложни и скъпоструващи за лицата, които са техни обекти. С цел да се защитят демокрацията, свободата на изразяване на мнение и свободата на информация в Европейския съюз и да се избегне подкопаване на предвидените в настоящата директива гаранции чрез прибягване до съдебни производства в други юрисдикции, е важно да се осигури защита и срещу **неоснователни и неправомерни** съдебни производства в трети държави.

Изменение

(34а) Настоящата директива продължава да следи състоянието на свободата на медиите, плурализма и неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, включително чрез Механизма за

бързо реагиране в областта на свободата на медиите, който е от решаващо значение за предоставянето на актуални данни и сигнали, сочещи случаи на възможно търсене на най-благоприятната правна система между различните държави членки, въз основа на данни, които държавите членки трябва редовно да предоставят и за които да си сътрудничат. Освен това редовното и адекватно събиране на данни в държавите членки е от съществено значение в трансграничен контекст, за да се развие и повиши осведомеността относно неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. Държавите членки следва да събират данни относно неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, като например брой на неоснователните или неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, брой на отхвърлените иски, данни за трансграничните елементи, описание на правното основание и данни относно действията на обществеността за наблюдение и докладване на такива случаи в целия ЕС, като същевременно вземат мерки за гарантиране на защитата на правата на засегнатите лица, и по-специално на жертвите на тези съдебни производства.

Изменение 23

**Предложение за директива
Съображение 35 а (ново)**

(35а) Държавите членки, в тясно сътрудничество със съответните заинтересовани страни, включително професионални организации, други социални партньори и организации на гражданското общество, следва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че деонтологичните правила, които регулират поведението на практикуващите юристи, и дисциплинарните санкции за нарушаване на тези правила, отчитат и включват подходящи мерки за възпиране на неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността. За да се предотврати злоупотребата с тези мерки и правила, следва да се постави акцент върху подходящо обучение и повишаване на квалификацията на практикуващите юристи, които се занимават с дела по неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, като се вземе изцяло предвид установената практика на Европейския съд по правата на човека. Това може да включва насърчаване на саморегулирането от страна на сдружения на практикуващи юристи и/или, когато това е в съответствие с националното право и при пълно зачитане на независимостта на професията, да се предприемат инициативи за законодателство или съвместно регулиране.

Изменение 24

Предложение за директива Съображение 39 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(39а) Неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, които са насочени срещу медиите, може да имат за цел да доведат до прекратяване на тяхната дейност. За да се гарантира икономическата устойчивост на медийните организации, изправени пред такива дела, както и тяхната способност да устояват на такива атаки, следва да се предвиди специален инструмент като част от осигуряването на рамка, способстваща за медийен плурализъм.

Изменение 25

Предложение за директива Съображение 39 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(39б) Данните следва да бъдат събирани и наблюдавани по-систематично, за да се оценява правилно феноменът и неговото развитие във времето, да се картографират отделните установени случаи, да се анализират тенденциите и да се докладва редовно, като информацията се публикува в достъпни формати и същевременно се осигурява защитата на основните права, включително правото на неприкосновеност на личния живот и правото на защита на личните данни.

Изменение 26

Предложение за директива Съображение 39 в (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(39в) Предвид значителното въздействие на тези неправомерни съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, върху живота на лицата, които са потенциални обекти на целенасочено производство, както и предвид проблемите, които може да възникнат за психичното им здраве, държавите членки следва да организират специална психологическа подкрепа в тези случаи.

Изменение 27

Предложение за директива Член 1 – алинея 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

В настоящата директива се предвиждат гаранции срещу **стратегическите** съдебни производства по граждански дела с трансгранично значение, образувани срещу физически и юридически лица, по-специално журналисти и защитници на правата на човека, **поради ангажирането им** в участието на обществеността.

В настоящата директива се предвиждат гаранции срещу **неоснователни или неправомерни** съдебни производства по граждански дела, **включително при граждански искиове, предявени в рамките на наказателно производство**, с трансгранично значение, образувани срещу физически и юридически лица, по-специално журналисти и защитници на правата на човека, **ангажирани, включително онлайн**, в участието на обществеността.

Изменение 28

Предложение за директива Член 2 – алинея 1

Текст, предложен от Комисията

Настоящата директива се прилага по отношение на граждански **и** търговски дела с трансгранично значение, независимо от естеството на съда или правораздавателния орган. **Тя не се прилага по-специално по данъчни, митнически или административни дела, нито** по отношение на отговорността на държавата за действия или бездействия при упражняването на държавна власт (acta iure imperii).

Изменение

Настоящата директива се прилага по отношение на **всички видове производства по** граждански **или** търговски дела с трансгранично значение, **заведени или продължени пред национален съд към момента на влизането ѝ в сила. Настоящата директива се прилага по отношение на съществуващи и текущи обвинения срещу участието на обществеността. Настоящата директива се прилага за всички видове иски, включително искания за привременни и обезпечителни мерки, насрещни иски или други специални видове правни средства за защита, и** независимо от естеството на съда или правораздавателния орган. **Нейният обхват включва и граждански иски, предявени в рамките на наказателно производство. Тя не се прилага по отношение на иски, позоваващи се на отговорността на държавата за действия или бездействия при упражняването на държавна власт (acta iure imperii).**

Изменение 29

Предложение за директива Член 3 – параграф 1 – точка 1

Текст, предложен от Комисията

1. „участие на обществеността“ означава всяко изявление или всяка дейност на физическо или юридическо лице, изразени или извършени при

Изменение

1. „участие на обществеността“ означава всяко изявление или всяка дейност, **включително в цифровата среда,** на физическо или юридическо

упражняване на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, по въпрос от обществен интерес, както и пряко свързаните с това подготвителни, подкрепящи или подпомагащи действия. **Това включва жалби, петиции, административни или съдебни иски и участие в публични изслушвания;**

лице, изразени или извършени при упражняване на правото на свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, по въпрос от обществен интерес, както и пряко свързаните с това **свързани**, подготвителни, подкрепящи или подпомагащи действия, **които могат да бъдат резултат от упражняването на други права и свободи, включително правото на академична свобода, свобода на науките, свобода на изкуствата, свобода на културата. Това може по-специално да включва, но не е изчерпателно, дейностите, посочени в съображение 16.**

Изменение 30

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – уводна част

Текст, предложен от Комисията

2. „въпрос от обществен интерес“ означава всеки въпрос, който засяга обществеността до такава степен, че тя може законно да се интересува от него, в области като:

Непроменен текст, включен в компромисното предложение

2. „въпрос от обществен интерес“ означава всеки въпрос, който засяга обществеността до такава степен, че тя може законно да се интересува от него, в области като:

Изменение 31

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква а

Текст, предложен от Комисията

а) обществено здраве, безопасност, околна среда, климат или упражняване на основните права;

Изменение

а) обществено здраве, безопасност, околна среда, климат, **културно и обществено многообразие, потребителски или трудови права, образование, култура** или упражняване на основните права, **като свобода на изразяване и на информация, художествена свобода, свобода и плурализъм на медиите,**

недискриминация, равенство между половете и защита от насилие срещу жени;

Изменение 32

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква г

Текст, предложен от Комисията

г) твърдения за корупция, измама или престъпление;

Изменение

г) твърдения за корупция, измама, **отклонение от данъчно облагане, злоупотреба с власт** или престъпление;

Изменение 33

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква д

Текст, предложен от Комисията

д) дейности, насочени към борбата с дезинформацията;

Изменение

д) **художествени, културни, научни и изследователски дейности и** дейности, насочени към борбата с дезинформацията;

Изменение 34

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 2 – буква д а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

да) злоупотреба или злоупотреба с власт от страна на държавни субекти или участници от ЕС.

Изменение 35

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква а а (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(aa) неблагоприятната позиция на

лицето – обект на целенасоченото производство, произтичаща от дисбаланса във финансовите и правните ресурси;

Изменение 36

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква ба (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

ба) съдебните тактики, използвани недобросъвестно от ищеца, включително по отношение на избора на юрисдикция и използването на тактики за забавяне;

Изменение 37

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква б б (нова)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

бб) недобросъвестно използвани съдебни тактики, целящи ограничаване на свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, за да се заглуши или възпре общественият контрол по въпрос от законен обществен интерес;

Изменение 38

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 – точка 3 – буква в

Текст, предложен от Комисията

Изменение

в) сплашване, тормоз или заплахи от страна на ищеца или неговите представители.

в) сплашване, тормоз или заплахи от страна на ищеца или неговите представители **във връзка с предмета на иска.**

Изменение 39

Предложение за директива Член 4 – параграф 2 – буква а

Текст, предложен от Комисията

а) актът на участие на обществеността по въпрос от обществен интерес, срещу който е образувано съдебно производство, е от значение за повече от една държава членка, или

Изменение

а) актът на участие на обществеността по въпрос от обществен интерес, срещу който е образувано съдебно производство, е от значение за повече от една държава членка, **било поради трансграничния характер** или **измерение на самия акт, било поради интереса, който обществеността в различни държави членки може да има по въпроса, засегнат от акта; или**

Изменение 40

Предложение за директива Член 5 – алинея 3

Текст, предложен от Комисията

3. Държавите членки **могат да предвидят** възможност мерките относно процесуалните гаранции в съответствие с глави III и IV да бъдат предприети служебно от сезирания съд или правораздавателен орган.

Изменение

3. Държавите членки **предвиждат** възможност мерките относно процесуалните гаранции в съответствие с глави III и IV да бъдат предприети служебно от сезирания съд или правораздавателен орган.

Изменение 41

Предложение за директива Член 7 – алинея 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че съдът или правораздавателният орган, сезиран със съдебно производство, насочено срещу

Изменение

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че съдът или правораздавателният орган, сезиран със съдебно производство, насочено срещу

участието на обществеността, може да приеме, че **неправителствени организации**, които защитават или насърчават правата на лицата, които се ангажират в участието на обществеността, могат да вземат участие в тези производства, като оказват подкрепа на ответника или предоставят информация.

участието на обществеността, може да приеме, че **субекти**, които защитават или насърчават правата на лицата, които се ангажират в участието на обществеността, **като неправителствени организации, професионални и представителни организации, синдикални организации и други колективни органи, действащи в интерес на ответника**, могат да вземат участие в тези производства, като оказват подкрепа на ответника или предоставят информация **или становище. Тази разпоредба не засяга съществуващите права на представителство и намеса, гарантирани от други правила на Съюза или национални правила.**

Изменение 42

Предложение за директива Член 8 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки гарантират, че при съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, сезираният съд или правораздавателен орган има правомощието да изиска от ищеца да предостави обезпечение за процесуалните разноски **или за процесуалните** разноски и вредите, ако счита такова обезпечение за подходящо с оглед на наличието на елементи, които са признак за неправомерно съдебно производство.

Изменение

Държавите членки гарантират, че при съдебните производства, насочени срещу участието на обществеността, сезираният съд или правораздавателен орган има правомощието да изиска от ищеца да предостави обезпечение за **разноските, включително за процесуално представителство и свързаните с тях** разноски и вредите, ако счита такова обезпечение за подходящо с оглед на наличието на елементи, които са признак за неправомерно съдебно производство.

Изменение 43

Предложение за директива Глава III – заглавие

Текст, предложен от Комисията

Прекратяване на ранен етап на **явно** неоснователни съдебни производства

Изменение

Прекратяване на ранен етап на неоснователни съдебни производства

Изменение 44

Предложение за директива Член 9 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

1. Държавите членки оправомощават съдилищата и правораздавателните органи да приемат на ранен етап решение за прекратяване, изцяло или частично, на съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, **като явно неоснователни**.

Изменение

1. Държавите членки оправомощават съдилищата и правораздавателните органи да приемат на ранен етап решение за прекратяване, изцяло или частично, на **неоснователни** съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността.

Изменение 45

Член 9 – параграф 2

Текст, предложен от Комисията

2. Държавите членки **могат да** определят срокове за упражняване на правото да се подаде молба за прекратяване на ранен етап. Сроковете трябва да бъдат пропорционални и да не правят упражняването това право невъзможно или прекомерно трудно.

Изменение

2. Държавите членки определят срокове за упражняване на правото да се подаде молба за прекратяване на ранен етап. Сроковете трябва да бъдат пропорционални и да не правят упражняването това право невъзможно или прекомерно трудно.

Изменение 46

Предложение за директива Член 12 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки гарантират, че когато ответникът подаде молба за прекратяване на ранен етап, ищецът е този, който трябва да докаже, че искът не е **явно** неоснователен.

Изменение

Държавите членки гарантират, че когато ответникът подаде молба за прекратяване на ранен етап, ищецът е този, който трябва да докаже, че искът не е неоснователен. **Съгласно параграф**

1 съдът отказва да прекрати производството на ранен етап само когато ищецът е доказал, че е налице prima facie основателност за всеки съществен елемент от основанието на иска, и ако искът не се характеризира с елементи на злоупотреба.

Изменение 47

Предложение за директива Член 14 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че ищец, който е образувал неправомерно съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, **може да бъде осъден** да поеме всички разноски по производството, включително пълните разноски за процесуално представителство, направени от ответника, освен ако тези разноски са прекомерни.

Изменение

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че ищец, който е образувал неправомерно съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, **се осъжда** да поеме всички разноски по производството, включително пълните разноски за процесуално представителство, направени от ответника, освен ако тези разноски са прекомерни. **Такова присъждане на разноските следва да бъде автоматичен компонент от решението на съда в рамките на същото производство, свързано с въпросния неправомерен съдебен иск. Когато националното право не гарантира възстановяване на разноските за процесуално представителство извън законоустановената тарифа на възнагражденията, съдът следва да има възможност да компенсират разноските, които не са включени в законоустановената тарифа на възнагражденията, чрез обезщетение за вреди съгласно член 15.**

Изменение 48

Предложение за директива Член 15 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че физическо или юридическо лице, което е претърпяло вреда в резултат на неправомерно съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, може да предяви иск и да получи пълно обезщетение за тази вреда.

Изменение

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че физическо или юридическо лице, което е претърпяло вреда, **независимо дали е физическа или психологическа**, в резултат на неправомерно съдебно производство, насочено срещу участието на обществеността, може да предяви иск и да получи пълно обезщетение за тази вреда, **включително за загуба на доходи, репутация или възможност. За да се гарантира, че осъществяването на достъп до такова обезщетение не е тежест за жертвите, и за да се избегне затвърждаване на отрицателното въздействие на неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, върху жертвите, за присъждането на това обезщетение не следва да се изисква подаване на отделен официален иск от ответника и присъждането следва да бъде автоматичен компонент на производството.**

Изменение 49

Предложение за директива Член 17 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки гарантират, че признаването и изпълнението на съдебни решения на трети държави по съдебни производства във връзка с

Изменение

Държавите членки гарантират, че признаването и изпълнението на съдебни решения на трети държави по съдебни производства във връзка с

участие на обществеността от страна на физическо или юридическо лице с местоживеене в държава членка се отказват като явно противоречащи на общественения ред (*ordre public*), в случай че тези производства биха били сметени за **стратегически**, ако са били образувани пред съдилищата или правораздавателните органи на държавата членка, в която се иска признаване или изпълнение, и тези съдилища или правораздавателни органи биха приложили собственото си право.

участие на обществеността от страна на физическо или юридическо лице с местоживеене в държава членка се отказват като явно противоречащи на общественения ред (*ordre public*), в случай че тези производства биха били сметени за **неоснователни или неправомерни**, ако са били образувани пред съдилищата или правораздавателните органи на държавата членка, в която се иска признаване или изпълнение, и тези съдилища или правораздавателни органи биха приложили собственото си право.

Изменение 50

Предложение за директива Член 21 – параграф 1 – алинея 1

Текст, предложен от Комисията

Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за съобразяване с настоящата директива, най-късно до **[2 години]** след датата на влизане в сила на настоящата директива]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Член 21 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за съобразяване с настоящата директива, най-късно до **[1 година]** след датата на влизане в сила на настоящата директива]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Изменение

2а. Държавите членки подкрепят кампании за повишаване на осведомеността относно неоснователните или неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, които кампании се организират, наред с други, от национални

субекти, включително национални институции по правата на човека и организации на гражданското общество.

Изменение 52

Предложение за директива Член 21 – параграф 2 б (нов)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

2б. Като вземат предвид своите институционални договорености в областта на съдебната статистика, държавите членки възлагат на един или повече органи отговорността за събирането и обобщаването на данни относно неоснователните или неправомерните съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, образувани в тяхната юрисдикция, при пълно спазване на правото на неприкосновеност на личния живот и правото на защита на данните. Държавите членки следва да гарантират, че един орган отговаря за координирането на информацията и за ежегодното докладване на Комисията на обобщените данни, събрани на национално равнище, считано от края на мандата.

ПРОЦЕДУРА НА ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Заглавие	Защита на лицата, ангажирани в участието на обществеността, от стратегически съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“)
Позовавания	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	JURI 5.5.2022
Дадено становище Дата на обявяване в заседание	CULT 15.12.2022
Докладчик по становище Дата на назначаване	Stelios Kouloglou 2.5.2023
Разглеждане в комисия	1.3.2023
Дата на приемане	25.5.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 22 –: 2 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyurek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienauß, Peter Pollák, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Sabine Verheyen, Milan Zver
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Isabella Adinolfi, João Albuquerque, Marcel Kolaja, Salima Yenbou
Заместници (чл. 209, параграф 7), присъствали на окончателното гласуване	Alexander Alexandrov Yordanov, Karen Melchior, Eleni Stavrou

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

22	+
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Alexander Alexandrov Yordanov, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Eleni Stavrou, Sabine Verheyen, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Karen Melchior, Salima Yebou
S&D	João Albuquerque, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels
Verts/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja, Niklas Nienäb

2	-
ECR	Andrey Slabakov
NI	Andrea Bocskor

0	0

Легенда на използваните на знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“

ПРОЦЕДУРА НА ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Заглавие	Защита на лицата, ангажирани в участието на обществеността, от стратегически съдебни производства („стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността“)		
Позовавания	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)		
Дата на представяне на ЕП	28.4.2022		
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	JURI 5.5.2022		
Подпомагащи комисии Дата на обявяване в заседание	CULT 15.12.2022	LIBE 5.5.2022	FEMM 15.9.2022
Недадени становища Дата на решението	FEMM 8.9.2022		
Асоциирани комисии Дата на обявяване в заседание	LIBE 15.12.2022		
Докладчици Дата на назначаване	Timo Wölken 17.5.2022		
Разглеждане в комисия	27.2.2023	21.3.2023	
Дата на приемане	27.6.2023		
Резултат от окончателното гласуване	+: –: 0:	15 1 1	
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Ilana Cicurel, Angel Dzhambazki, Pierre Karleskind, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Raffaele Stancanelli, Adrián Vázquez Lázara, Marion Walsmann, Timo Wölken, Lara Wolters, Javier Zarzalejos		
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Emil Radev, René Repasi		
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	François Alfonsi, Isabel Carvalhais, Luděk Niedermayer		
Дата на внасяне	29.6.2023		

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

15	+
ECR	Raffaele Stancanelli
PPE	Luděk Niedermayer, Emil Radev, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Renew	Ilana Cicurel, Pierre Karleskind, Karen Melchior, Adrián Vázquez Lázara
S&D	Isabel Carvalhais, René Repasi, Tiemo Wölken, Lara Wolters
Verts/ALE	François Alfonsi, Sergey Lagodinsky

1	-
ID	Gilles Lebreton

1	0
ECR	Angel Dzhambazki

Легенда на използваните на знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“